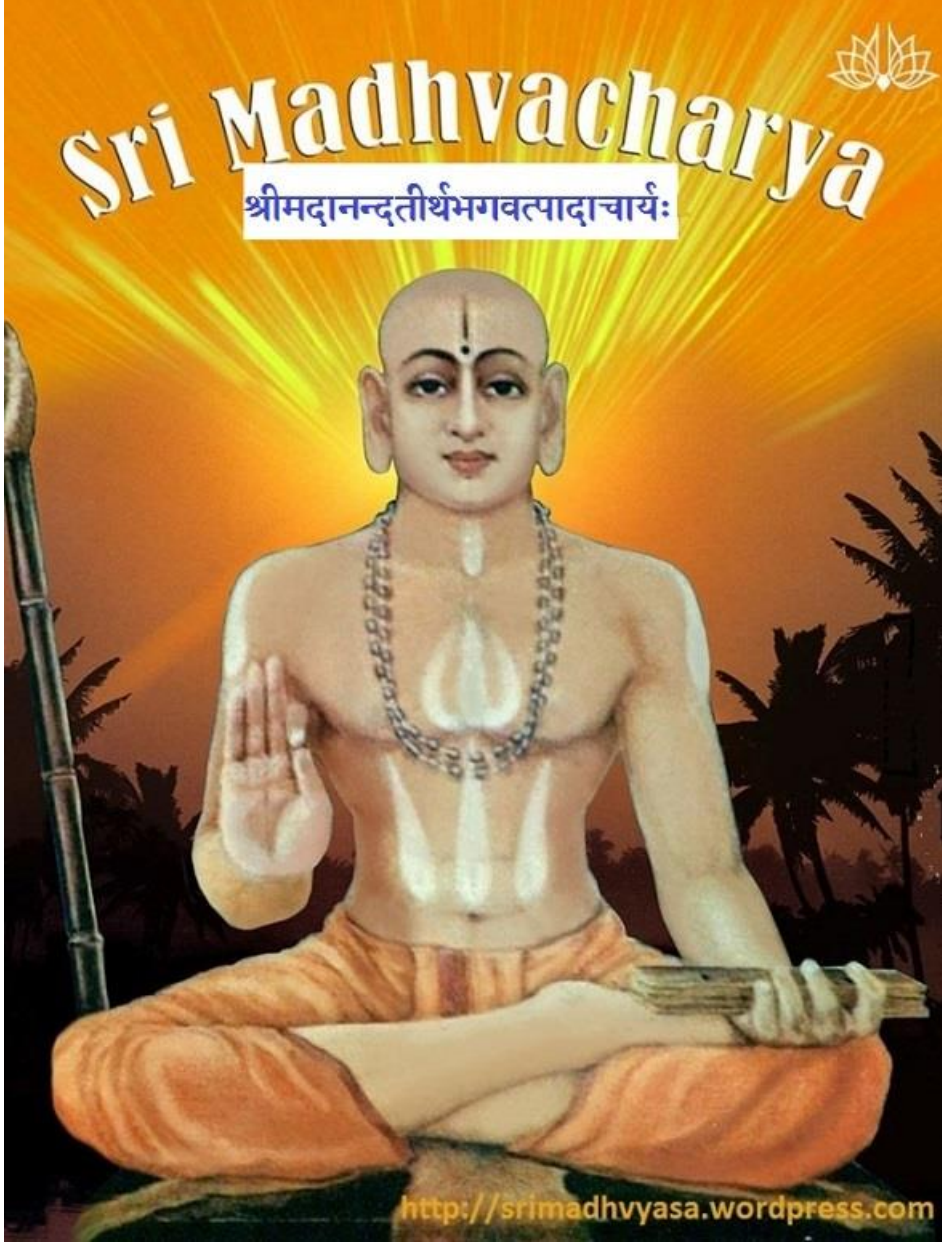


|| ಶ್ರೀಮದಾನಂದತೀರ್ಥಭಗವತ್ಪಾದಾಚಾರ್ಯಃ ||



Tracking:

| Sr | Date | Remarks | By |
|----|--------------------------|------------------------------------|---|
| 1 | 21/05/2012 | Typing Started on | H K Srinivasa Rao |
| 2 | 23/05/2012 | Typing Ended on | H K Srinivasa Rao |
| 3 | 04/09/2012 26/11/2017 | I Proof Reading II ProofReading | B S Pavan & H K S Sandesh Kamath & HKS |

|| ಶ್ರೀ ಹಯವದನ ರಂಗವಿಠಲ ಗೋಪೀನಾಥೋ ವಿಜಯತೇ ||

Blessed by Lord and with His divine grace, we are pleased to publish this Magnanimous Work of Sri Acharya Madhwa. It is a humble effort to make available this Great work to Sadhakas who are interested in the noble path of propagating Acharya Madhwa's Philosophy.

With great humility, we solicit the readers to bring to our notice any inadvertant typographical mistakes that could have crept in, despite great care. We would be pleased to incorporate such corrections in the next versions. Users can contact us, for editable version, to facilitate any value additions.

Contact: H K SRINIVASA RAO, NO 26, 2ND FLOOR, 15TH CROSS, NEAR VIDHYAPEETA CIRCLE, ASHOKANAGAR, BANGALORE 560050. PH NO. 9901971176, 8095551774, 8095551773 Email : srkarc@gmail.com

ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳು



ಜನ್ಮಾಂತರದ ಸುಕೃತದ ಫಲವಾಗಿ ಮಧ್ವಮತದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಲು, ಪ್ರೇಮಮೂರ್ತಿಗಳಾಗಿ ನನ್ನ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಕಾರಣರಾದ, ಈ ಸಾಧನೆಗೆ ಅವಕಾಶಮಾಡಿದ, ನನ್ನ ಪೂಜ್ಯ ಮಾತಾ ಪಿತೃಗಳಾದ, ದಿವಂಗತರಾದ ಲಲಿತಮ್ಮ ಮತ್ತು ಕೃಷ್ಣರಾವ್ ಹೆಚ್ ಆರ್ ಅವರ ಸವಿ ನೆನಪಿನಲ್ಲಿ ಈ "ಸರ್ವಮೂಲ ಯಜ್ಞ"

"ಮಾತೃದೇವೋ ಭವ-ಪಿತೃದೇವೋಭವ-ಆಚಾರ್ಯದೇವೋಭವ"

ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿರುವ ಅನುನಾಸಿಕದ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯು, ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವಾಗ, ಅದರ ಜ್ಞಾನದ ಗಂಧವೇ ಇಲ್ಲದವರಂತೆ, ಕನ್ನಡಿಗರು ಇದನ್ನು ಕಡೆಗಣಿಸಿರುವುದು ಏಕೋ ತಿಳಿಯದಾಗಿದೆ. ಸರಿಯಾದ ಉಚ್ಚಾರಣೆಗಾಗಿ, ಸರಿಯಾದ ಅನುಸ್ವಾರಗಳು ಅವಶ್ಯಕ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಶ್ರಮವಹಿಸಿ, ಸರಿಯಾದ ಅನುನಾಸಿಕ, ಅನುಸ್ವಾರಗಳನ್ನು ಬಳಸಲಾಗಿದೆ. ಓದುಗರು ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಮನ್ನಿಸಬೇಕಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಗ್ರಂಥ ಋಣ:ವ್ಯಾಸನಕರೆ ಪ್ರಭಂಜನಾಚಾರ್ಯರಿಂದ ಪ್ರಕಾಶಿತವಾದ ಸರ್ವಮೂಲಗ್ರಂಥಗಳು.

Table Of Contents

| | |
|---|----|
| ಶ್ರೀಮದಾನಂದತೀರ್ಥಭಗವತ್ಪಾದಾಚಾರ್ಯಃ | 1 |
| ಕಾರಕೋಪನಿಷದ್ಭಾಷ್ಯಮ್ | 6 |
| ಮಂಜುಲಾಚರಣಮ್ | 6 |
| ಕಾರಕೋಪನಿಷದ್ | 6 |
| ಅಥ ಪ್ರಥಮಾಧ್ಯಾಯಃ 1 | 6 |
| ಅಥ ಪ್ರಥಮಾಧ್ಯಾಯಸ್ಯ ಪ್ರಥಮಾ ವಲ್ಲೀ 1-1 | 6 |
| ಅಥ ಪ್ರಥಮ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ 1-1-1 | 6 |
| ಯಾಗಸ್ಯ ಮೋಕ್ಷಸಾಧನತ್ವಪ್ರತಿಪಾದನಮ್ | 6 |
| ಉದ್ದಾಲಕ ಶಾಪಸ್ಯ ನಚಿಕೇತಸ್ಯ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಾ..... | 6 |
| ಅತಿಥಿಸತ್ಕಾರಸ್ಯ ಪ್ರಾಶಸ್ತಪ್ರತಿಪಾದನಮ್..... | 7 |
| ಅಥ ದ್ವಿತೀಯಾ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಮ್ 1-1-2 | 7 |
| ನಚಿಕೇತಸಾ ಪ್ರಾರ್ಥಿತಃ ಪ್ರಥಮೋ ವರಃ..... | 7 |
| ನಚಿಕೇತಸಾ ಪ್ರಾರ್ಥಿತೋ ದ್ವಿತೀಯೋ ವರಃ | 7 |
| ಇಷ್ಟಕಾಂಕ್ಷಿತಭಗವದ್ರೂಪವಿಷಯಕಪ್ರಶ್ನಃ..... | 8 |
| ಅಥ ತೃತೀಯಾ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಮ್ 1-1-3 | 8 |
| ನಾಚಿಕೇತಾಗ್ನಿಚಯನಾನುಷ್ಠಾತೃಫಲನಿರೂಪಣಮ್ | 8 |
| 'ಬ್ರಹ್ಮಜಜ್ಞಃ' ಇತಿ ಭಗವನ್ನಾಮನಿರುಕ್ತಿಃ..... | 9 |
| ನಾಚಿಕೇತಸಾ ಯಾಚಿತಸ್ಯ ಅಗ್ನಿ ನರ್ಗತಬ್ರಹ್ಮವಿದ್ಯಾಖ್ಯಾದ್ವಿತೀಯವರಸ್ಯ ನಿರೂಪಣಮ್ | 10 |
| ಅಥ ಚತುರ್ಥ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಮ್ 1-1-4 | 10 |
| ನಾಚಿಕೇತಸಾ ಯಾಚಿತಸ್ಯ ತೃತೀಯವರಸ್ಯ ನಿರೂಪಣಮ್ | 10 |
| ಭಗವಜ್ಞಾನಸ್ಯ ದುಃಸಾಧ್ಯತ್ವಾತ್ ತತ್ಯೈವ ನಚಿಕೇತಸಾಽಽಗ್ರಹಪ್ರದರ್ಶನಮ್ | 10 |
| ಪ್ರೇತಶಬ್ದಾರ್ಥಕಥನಮ್..... | 10 |
| ಅಗ್ನಿಸ್ಥಪರಮಾತ್ಮಜ್ಞಾನಸ್ಯ ಪೃಥಕ್ಪ್ರಥಮೇ ಕಾರಣಪ್ರದರ್ಶನಮ್..... | 11 |
| ಮುಕ್ತಾಮುಕ್ತನಿಯಾಮಕಭಗವದುಪದೇಶ ಏವ ತೃತೀಯವರಃ..... | 11 |
| ಅಥ ಪ್ರಥಮಾಧ್ಯಾಯಸ್ಯ ದ್ವಿತೀಯಾ ವಲ್ಲೀ 1-2 | 12 |
| ಅಥ ಪಞ್ಚಮ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಮ್ 1-2-5 | 12 |
| ಬ್ರಹ್ಮವಿದ್ಯಾ-ಭೋಗಪದಾರ್ಥ-ವಿವೇಚನಮ್ | 12 |
| ಜ್ಞಾನಾಜ್ಞಾನಮಧ್ಯೇ ಆನುರ್ಯಪ್ರದರ್ಶನಮ್ | 12 |
| ತತ್ವಜ್ಞಾನಸ್ಯ ದುಸ್ಸಾಧ್ಯತ್ವಪ್ರತಿಪಾದನಮ್ | 12 |
| ಸುಜ್ಞಾನಿನೈವ ಸಮ್ಯಗ್ಭಗವದುಪದೇಶಪ್ರಾಪ್ತಿರುತ್ತಮಾ | 13 |

| | |
|---|----|
| ಯಮಸ್ಯ ಸುಜ್ಞಾನಿತ್ವನಿರೂಪಣಮ್ | 13 |
| ಉಪನಿಷದೋಽಭೇದಪರತ್ವನಿರಾಕರಣಮ್ | 13 |
| ಗುರೂಪದೇಶೇನ ತತ್ವಜ್ಞಾನಪ್ರಾಪ್ತಿಃ | 14 |
| ಅಥ ಷಷ್ಠ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಮ್ 1-2-6 | 14 |
| ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞಾನಿನೋ ಜನನಮರಣಾಭಾವಸಮರ್ಥನಮ್ | 14 |
| ಜೀವಾನಾಂ ಸ್ವರೂಪತೋ ನಿತ್ಯತ್ವಪ್ರತಿಪಾದನಮ್ | 15 |
| ಭಗವತೋಽಣುತೋಽಣೀಯಸ್ತಸ್ಯ ಮಹತೋ ಮಹೀಯಸ್ತಸ್ಯ ಚ ಕಥನಮ್ | 15 |
| ಸರ್ವಸಮರ್ಥೋ ಭಗವಾನ್ | 15 |
| ವಿನಾಶಿಶರೀರೇಷು ಸ್ಥಿತಸ್ಯ ಭಗವತೋಽವಿನಾಶಿತ್ವಕಥನಮ್ | 15 |
| ಭಗವದನುಗ್ರಹಸ್ಯ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರಸಾಧನತ್ವಪ್ರತಿಪಾದನಮ್ | 16 |
| ವೈರಾಗ್ಯಾದಿಸಾಧನಂ ವಿನಾ ಭಗವದನುಗ್ರಹಾಪ್ರಾಪ್ತಿಃ | 16 |
| ಭಗವಜ್ಞಾನಸ್ಯ ದುರ್ಲಭತ್ವಪ್ರತಿಪಾದನಮ್ | 16 |
| ಅಥ ಪ್ರಥಮಾಧ್ಯಾಯಸ್ಯ ತೃತೀಯಾ ವಲ್ಲೀ 1-3 | 16 |
| ಅಥ ಸಪ್ತಮ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಮ್ 1-3-7 | 16 |
| ಹೃದಯಸ್ಥಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಪ್ರತೀಕೇ ಭಗವದ್ವ್ಯಾನಮ್ | 16 |
| ಅಗ್ನಿಸ್ಥಮುಕ್ತಸ್ಥಭಗವದ್ರೂಪಯೋರೈಕ್ಯಪ್ರತಿಪಾದನಮ್ | 16 |
| ಧ್ಯಾನೇ ಇನ್ದ್ರಿಯನಿಗ್ರಹಸ್ಯಾವಶ್ಯಕತ್ವಪ್ರತಿಪಾದನಮ್ | 16 |
| ಇನ್ದ್ರಿಯನಿಗ್ರಹಸ್ಯ ವಿವೇಕಸಾಧ್ಯತ್ವನಿರೂಪಣಮ್ | 17 |
| ದೇವತಾತಾರತಮ್ಯಪ್ರತಿಪಾದನಮ್ | 17 |
| ಜ್ಞಾನಿನಾಮೇವ ಭಗವತ್ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರಃ | 17 |
| ದೇವೇಷ್ಟಪಿ ಸ್ವಸ್ವಾಮಿಭಾವಸಮ್ಪನ್ನಕಥನಮ್ | 18 |
| ಅಥ ಅಷ್ಟಮ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಮ್ 1-3-8 | 18 |
| ವೇದಾಧ್ಯೇತ್ಯಾಣಾಂ ಹಿತೋಕ್ತಿಃ | 18 |
| ನಾಚಿಕೇತೋಪಾಖ್ಯಾನಸ್ಯೋಪಸಂಹಾರಃ ತತ್ಕಥನಶ್ರವಣಯೋಃ ಫಲಂ ಚ | 18 |
| ಅಥ ದ್ವಿತೀಯೋಽಧ್ಯಾಯಃ 2 | 19 |
| ಅಥ ದ್ವಿತೀಯಾಧ್ಯಾಯಸ್ಯ ಪ್ರಥಮಾ ವಲ್ಲೀ 2-1 | 19 |
| ಅಥ ಪ್ರಥಮ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಮ್ 2-1-1 | 19 |
| ಮುಮುಕ್ಷೂಣಾಂ ವೈರಾಗ್ಯಸಮ್ಪಾದನಸ್ಯಾವಶ್ಯಕತ್ವೋಕ್ತಿಃ | 19 |
| ನಾಚಿಕೇತಸಃ ಪ್ರಶ್ನಸ್ಯ ಯಮಪ್ರತ್ಯುಕ್ತಿಃ | 19 |
| ಜಾಗೃದಾದಿನಿಯಾಮಕಸ್ಯೈವ ಮೋಕ್ಷೇ ನಿಯಾಮಕತ್ವವಚನಮ್ | 19 |
| ಭಗವದ್ರೂಪಾಣಾಂ ಭೇದಾಭಾವೋಕ್ತಿಃ | 20 |

| | |
|---|----|
| ಹೃತ್ಯ ಭಗವತ್ಪರಿಮಾಣೋಕ್ತಿಃ..... | 21 |
| ಭಗವದ್ಗುಣೇಷು ಭೇದಚಿಂತಾಯಾ ಅನರ್ಥತ್ವಕೀರ್ತನಮ್ | 21 |
| ಮುಕ್ತಪರಮಾತ್ಮನೋರ್ಭೇದೋಕ್ತಿಃ..... | 21 |
| ಅಥ ದ್ವಿತೀಯಾಧ್ಯಾಯಸ್ಯ ದ್ವಿತೀಯಾ ವಲ್ಲೀ 2-2 | 22 |
| ಅಥ ದ್ವಿತೀಯಾ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಮ್ 2-2-2 | 22 |
| ಅಭಿಮಾನತ್ಯಾಗಸ್ಯ ಮೋಕ್ಷಸಾಧನತ್ವಕಥನಮ್ | 22 |
| ಭಗವನ್ಮಾಹಾತ್ಮ್ಯವರ್ಣನಮ್..... | 22 |
| ಭಗವತೋ ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಿನಿಯಾಮಕತ್ವೋಕ್ತಿಃ | 23 |
| ಜೀವಪರಮಾತ್ಮನೋವೈಲಕ್ಷಣ್ಯಪ್ರತಿಪಾದನಮ್ | 23 |
| ಸುಪ್ತನಿಯಾಮಕ ಏವ ಮುಕ್ತನಿಯಾಮಕಃ..... | 23 |
| ಜೀವಾನಾಂ ಪರಮಾತ್ಮಪ್ರತಿಬಿಮ್ಬತ್ವೋಕ್ತಿಃ | 23 |
| ಅಥ ತೃತೀಯಾ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಮ್ 2-2-3 | 25 |
| ಬಾಹ್ಯಪ್ರಕಾಶಾಗೋಚರೋ ಭಗವಾನ್ | 25 |
| ಜಗದ್ವ್ಯಕ್ತಸ್ಯ ಭಗವಾನೇವಾಧಾರಃ..... | 25 |
| ಮೋಕ್ಷಸಾಧನದೇವತಾತಾರತಮ್ಯನಿರೂಪಣಮ್..... | 26 |
| ಶ್ರವಣಾದಿಸಹಕೃತಮನಸಾ ಭಗವಜ್ಞಾನೋತ್ಪತ್ತಿಪ್ರತಿಪಾದನಮ್ | 27 |
| ಯೋಗನಿರೂಪಣಮ್..... | 27 |
| ಗುರೂಪದೇಶೇನೈವ ಭಗವಜ್ಞಾನಮ್..... | 27 |
| ಭಗವದನುಗ್ರಹೇಣವೈ ತಜ್ಞಾನಮ್ | 27 |
| ಅವಿದ್ಯಾಹಜ್ವಾರ-ಕರ್ಮನಾಶಾತ್ ಕಾಮನಾನಾಶಃ..... | 28 |
| ಜೀವೇಶ್ವರಭೇದಜ್ಞಾನಸ್ಯ ಮೋಕ್ಷಸಾಧನತ್ವವಿಚಾರಃ | 28 |
| ಯಮೋಪದಿಷ್ಟವಿದ್ಯಯಾ ನಚಿಕೇತಸಃ ಫಲಪ್ರಾಪ್ತಿಕಥನಮ್ | 29 |
| ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಾರ್ಪಣಮಸ್ತು..... | 29 |

|| ಕಾರಕೋಪನಿಷದ್ಭಾಷ್ಯಮ್ ||

ಮಜ್ಜಲಾಚರಣಮ್

ನಮೋ ಭಗವತೇ ತಸ್ಮೈ ಸರ್ವತಃ ಪರಮಾಯ ತೇ |

ಸರ್ವಪ್ರಾಣಿಹೃದಿಸ್ಥಾಯ ವಾಮನಾಯ ನಮೋ ನಮಃ ||

|| ಕಾರಕೋಪನಿಷದ್ ||

ಅಥ ಪ್ರಥಮಾಧ್ಯಾಯಃ || 1 ||

ಅಥ ಪ್ರಥಮಾಧ್ಯಾಯಸ್ಯ ಪ್ರಥಮಾ ವಲ್ಲೀ || 1-1 ||

ಅಥ ಪ್ರಥಮ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ || 1-1-1 ||

ಉಶನ್ ಹ ವೈ ವಾಜಶ್ರವಸಃ ಸರ್ವವೇದಸಂ ದದೌ |

ತಸ್ಯ ಹ ನಚಿಕೇತಾ ನಾಮ ಪುತ್ರ ಆಸ |

ತಂ ಹ ಕುಮಾರಂ ಸಂತಂ ದಕ್ಷಿಣಾಸು ನೀಯಮಾನಾಸು ಶ್ರದ್ಧಾಽಽವಿವೇಶ || 1 ||

ಪೀತೋದಕಾ ಜಗತ್ಪಣಾ ದುಗ್ಧೋಹಾ ನಿರಿನ್ದ್ರಿಯಾಃ |

ಅನನ್ದಾ ನಾಮ ತೇ ಲೋಕಾಸ್ತಾನ್ ಸ ಗಚ್ಛತಿ ತಾ ದದತ್ || 2 ||

ಸ ಹೋವಾಚ ಪಿತರಂ ತಾತ ಕಸ್ಮೈ ಮಾಂ ದಾಸ್ಯಸೀತಿ ದ್ವಿತೀಯಂ ತೃತೀಯಮ್ |

ತಂ ಹೋವಾಚ ಮೃತ್ಯವೇ ತ್ವಾ ದದಾನೀತಿ || 3 ||

ಯಾಗಸ್ಯ ಮೋಕ್ಷಸಾಧನತ್ವಪ್ರತಿಪಾದನಮ್

ಭಾ - 'ಅಗ್ನಿ ವಿಷ್ಣುಂ ಸದಾ ಧ್ಯಾಯಸ್ತಿ ಶೋಽಗ್ನಿಂ ನಾಚಿಕೇತಕಮ್ |

ಯಶ್ಚಯೀತ ಸ ತು ಪ್ರಾಪ್ಯ ಸ್ವರ್ಗಂ ತತ್ರ ಭಯಾತಿಗಃ |

ಉಷ್ಯ ಮನ್ವಂತರಂ ಕಾಲಮಮೃತತ್ವಂ ಭಜೇತ್ ಕ್ರಮಾತ್ ||' ಇತಿ ಬ್ರಹ್ಮಸಾರೇ |

'ಇಟ್ಟನ್ ವಾಜಶ್ರವೋನಪ್ತಾ ದದೌ ಸರ್ವಸ್ವದಕ್ಷಿಣಾಮ್ |

ಉದ್ದಾಲಕಃ ಸ್ವರ್ಗಲೋಕಂ ದದೌ ಗಾಶ್ಚ ನಿರಿನ್ದ್ರಿಯಾಃ |

ಮಾಂ ದತ್ತ್ವಾಽಪಿ ನ ತೇ ಗಾವೋ ದಾತವ್ಯಾ ಈದೃಶಾ ಇತಿ |

ಉವಾಚ ಪುತ್ರಸ್ತಂ ಬಾಲಸ್ತಂ ಶಶಾಪ ಪಿತಾ ಸ್ವಯಮ್ ||

ಉದ್ದಾಲಕ ಶಾಪಸ್ಯ ನಚಿಕೇತಸ್ಯ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಾ

ಬಹೂನಾಮೇಮಿ ಪ್ರಥಮೋ ಬಹೂನಾಮೇಮಿ ಮಧ್ಯಮಃ |

ಕಿಂಸ್ವಿದ್ ಯಮಸ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯಂ ಯನ್ಮಯಾಽದ್ಯ ಕರಿಷ್ಯತಿ || 4 ||

ಭಾ - ಸ ಜಗಾಮ ಯಮಂ ಬಾಲೋ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರೀ ಯಮಸ್ಯ ತು |

ಪತ್ರ್ಯಾಂ ಸಮ್ಬ್ರೂಜ್ಯಮಾನೋಽಪಿ ಜಗ್ರಾಹಾಘ್ಯಾದಿಕಂ ನ ತು ||

ಆಗತೇ ತು ಯಮೇ ಪ್ರಾಹ ಯಮಂ ಸೋದಕಮಾಹರ |

ಭಾ - 'ಇತ್ಯುಕ್ತಃ ಸ ಯಮಸ್ತಂ ತು ಸಮ್ಬ್ರೂಜ್ಯಾದಾದ್ವರತ್ರಯಮ್ ||

ಸೌಮನಸ್ಯಂ ಪಿತುಶ್ಚೈವ ನಾಚಿಕೇತಾಗ್ನಿಗಂ ಹರಿಮ್ |

ಮೃತೇ ಸ್ಥಿತಂ ಚ ತಂ ವಿಷ್ಟುಮಿತಿ ಪ್ರಾದಾದ್ವರತ್ರಯಮ್ ||' ಇತಿ ಗತಿಸಾರೇ |

ಅನುಪಶ್ಯ ಯಥಾ ಪೂರ್ವೇ ಪ್ರತಿಪಶ್ಯ ತಥಾಽಪರೇ |

ಸಸ್ಯಮಿವ ಮರ್ತ್ಯಃ ಪಚ್ಯತೇ ಸಸ್ಯಮಿವ ಜಾಯತೇ ಪುನಃ || 5 ||

ಭಾ - 'ಅಗ್ರ್ಯತ್ವಾದಗ್ನಿನಾಮಾಽಸೌ ನಾಚಿಕೇತಾಗ್ನಿಗೋ ಹರಿಃ |

ಲೋಕೋ ವಿಷ್ಟೋರನಂತಸ್ಯ ತಜ್ಞಾ ನಾನ್ನಿತ್ಯ ಆಪ್ಯತೇ ||

ಪ್ರತಿಷ್ಠಾ ಸರ್ವಲೋಕಸ್ಯ ಸ ವಿಷ್ಟುಃ ಸರ್ವಹೃದ್ಗತಃ |

ಸ ಏವ ಸರ್ವಲೋಕಾದಿಸ್ತಂ ಜ್ಞಾತ್ವಾ ಮುಚ್ಯತೇ ಧ್ರುವಮ್ ||' ಇತಿ ಚ |

ಅತಿಥಿಸತ್ಕಾರಸ್ಯ ಪ್ರಾಶಸ್ತೃಪ್ರತಿಪಾದನಮ್

ವೈಶ್ವಾನರಃ ಪ್ರವಿಶತ್ಯತಿಥಿರ್ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋ ಗೃಹಾನ್ |

ತಸ್ಯೈತಾಂ ಶಾಂತಿಂ ಕುರ್ವಂತಿ ಹರ ವೈವಸ್ವತೋದಕಮ್ || 6 ||

ಆಶಾಪ್ರತೀಕ್ಷೇ ಸಙ್ಗತಂ ಸೂನ್ಯತಾಂ ಚೇಷ್ವಾಪೂರ್ತೇ ಪುತ್ರಪಶುಂಶ್ಚ ಸರ್ವಾನ್ |

ಏತದ್ ವೃಷ್ಟೈ ಪುರುಷಸ್ಯಾಲ್ಪಮೇಧಸೋ ಯಸ್ಯಾನಶ್ನನ್ ವಸತಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋ ಗೃಹೇ || 7 ||

ತಿಸ್ರೋ ರಾತ್ರಿಯದವಾತ್ಪೀರ್ಗ್ಯಹೇ ಮೇಽನಶ್ನನ್ ಬ್ರಹ್ಮನ್ನತಿಥಿರ್ನಮಸ್ಯಃ |

ನಮಸ್ತೇಽಸ್ತು ಬ್ರಹ್ಮನ್ ಸ್ತಸ್ಮಿ ಮೇಽಸ್ತು ತಸ್ಮಾತ್ಪ್ರತಿ ತ್ರೀನ್ವರಾನ್ ವೃಣೀಷ್ವ || 8 ||

|| ಇತಿ ಪ್ರಥಮ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಮ್ || 1-1-1 ||

ಅಥ ದ್ವಿತೀಯಾ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಮ್ || 1-1-2 ||

ನಚಿಕೇತಸಾ ಪ್ರಾರ್ಥಿತಃ ಪ್ರಥಮೋ ವರಃ

ಶಾನ್ತಸಂಕಲ್ಪಃ ಸುಮನಾ ಯಥಾ ಸ್ಯಾದ್ ವೀತಮನ್ಯುರ್ಗೌತಮೋ ಮಾಽಭಿ ಮೃತ್ಯೋ |

ತ್ವತ್ಪ್ರಸೃಷ್ಟಂ ಮಾಽಭಿವದೇತ್ಪ್ರತೀತ ಏತತ್ರಯಾಣಾಂ ಪ್ರಥಮಂ ವರಂ ವೃಣೇ || 1 ||

ಯಥಾ ಪುರಸ್ತಾದ್ಧವಿತಾ ಪ್ರತೀತ ಔದ್ಧಾಲಕಿರಾರುಣಿರ್ಮತ್ಪ್ರಸೃಷ್ಟಃ |

ಸುಖಂ ರಾತ್ರೀಃ ಶಯಿತಾ ವೀತಮನ್ಯುಸ್ತಾಂ ದದೃಶಿವಾನ್ಮೃತ್ಯುಮಾಖಾತ್ರ ಮುಕ್ತಮ್ || 2 ||

ನಚಿಕೇತಸಾ ಪ್ರಾರ್ಥಿತೋ ದ್ವಿತೀಯೋ ವರಃ

ಸ್ವರ್ಗೇ ಲೋಕೇ ನ ಭಯಂ ಕಿಂಚಾನಾಸ್ತಿ ನ ತತ್ರ ತ್ವಂ ನ ಜರಯಾ ಬಿಭೇತಿ |

ಉಭೇ ತೀರ್ತ್ವಾ ಅಶನಾಯಾಪಿಪಾಸೇ ಶೋಕಾತಿಗೋ ಮೋದತೇ ಸ್ವರ್ಗಲೋಕೇ ||3||

ಸ ತ್ವಮಗ್ನಿಂ ಸ್ವರ್ಗ್ಯಮಧ್ಯೇಷಿ ಮೃತ್ಯೋ ಪ್ರಬ್ರೂಹಿ ತಂ ಶ್ರದ್ಧಧಾನಾಯ ಮಹ್ಯಮ್ |

ಸ್ವರ್ಗಲೋಕಾ ಅಮೃತತ್ವಂ ಭಜಂತ ಏತದ್ಧಿ ತೀಯೇನ ವೃಣೇ ವರೇಣ ||4||

ಪ್ರ ತೇ ಬ್ರವೀಮಿ ತದು ಮೇ ನಿಬೋಧ ಸ್ವರ್ಗ್ಯಮಗ್ನಿಂ ನಚಿಕೇತಃ ಪ್ರಜಾನನ್ |

ಅನಂತಲೋಕಾಪ್ತಿಮಥೋ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಂ ವಿದ್ಧಿ ತ್ವಮೇತಂ ನಿಹಿತಂ ಗುಹಾಯಾಮ್ ||5||

ಇಷ್ಟಕಾಸ್ಥಿತಭಗವದ್ರೂಪವಿಷಯಕಪ್ರಶ್ನೆ:

ಲೋಗಾದಿಮಗ್ನಿಂ ತಮುವಾಚ ತಸ್ಮೈ ಯಾ ಇಷ್ಟಕಾ ಯಾವತೀರ್ವಾ ಯಥಾ ವಾ |

ಸ ಚಾಪಿ ತತ್ರ ತ್ಯವದದ್ಯಥೋಕ್ತಮಥಾಸ್ಯ ಮೃತ್ಯುಃ ಪುನರಾಹ ತುಷ್ಟಃ ||6||

ಭಾ- ಯಾ ಇಷ್ಟಕಾಃ - ಇಷ್ಟಕಾದೇವತಾಃ |

‘ಇಷ್ಟಕಾದೇವತಾಂ ವಿಷ್ಣುಂ ಷಷ್ಠೌ ತ್ವರಶತತ್ರಿಕಮ್ |

ಯಥಾವದೇವ ವಿಜ್ಞಾಯ ಮುಚ್ಯತೇ ಕರ್ಮಬನ್ಧನಾತ್ ‘ ಇತಿ ಚ ||

|| ಇತಿ ದ್ವಿತೀಯಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಮ್ || 1-1-2 ||

ಅಥ ತೃತೀಯಾ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಮ್ || 1-1-3 ||

ತಮಬ್ರವೀತ್ ಪ್ರೀಯಮಾಣೋ ಮಹಾತ್ಮಾ ವರಂ ತವೇಹಾದ್ಯ ದದಾನಿ ಭೂಯಃ |

ತವೈವ ನಾಮ್ನಾ ಭವಿತಾಽಯಮಗ್ನಿಃ ಶೃಜ್ಞಾಂ ಚೇಮಾಮನೇಕರೂಪಾಂ ಗೃಹಾಣ ||1||

ನಾಚಿಕೇತಾಗ್ನಿಚಯನಾನುಷ್ಠಾತ್ಯಫಲನಿರೂಪಣಮ್

ತ್ರಿನಾಚಿಕೇತಸ್ತಿಭಿರೇತ್ಯ ಸನ್ನಿಂ ತ್ರಿಕರ್ಮಕೃತ್ತರತಿ ಜನ್ಮಮೃತ್ಯೂ |

ಬ್ರಹ್ಮಜಜ್ಞಂ ದೇವಮೀಡ್ಯಂ ವಿದಿತ್ವಾ ನಿಚಾಯೈಮಾಂ ಶಾನ್ತಿಮತ್ಯಸ್ತಮೇತಿ ||2||

ಭಾ- ತ್ರಿಭಿರೇತ್ಯ ಸನ್ನಿಮ್ | ವೇದೈರವಿರುದ್ಧಃ | ವೇದೋಕ್ತಪ್ರಕಾರೇಣ ಭಗವತ್ತತ್ತ್ವಾದಿಕಂ

ಜಾನನ್ನಿತ್ಯರ್ಥಃ |

ತ್ರಿಕರ್ಮಕೃತ್ - ಯಜ್ಞದಾನತಪಃ ಕರ್ತಾ |

‘ಯಜ್ಞದಾನತಪಃ ಕರ್ಮ ನ ತ್ಯಾಜ್ಯಂ ಕಾರ್ಯಮೇವ ತತ್ ‘ ಇತಿ ವಚನಾತ್ |

‘ತ್ರಯಮೇತದ್ ‘ಯಾ ಇಷ್ಟಕಾ ಇತ್ಯಾದಿ |

‘ಬ್ರಹ್ಮೇತಿ ವೇದ ಉದ್ದಿಷ್ಟಸ್ತಸ್ಮಾದ್ಯ ಕ್ಷೋ ಯತೋ ಹರಿಃ |

ಬ್ರಹ್ಮಜಸ್ತೇನ ಕಥಿತಃ ಸ ಏವ ಜ್ಞೋಽಖಿಲಜ್ಞತಃ ||’ ಇತಿ ನಾಮನಿರುಕ್ತೇ |

ಅನೇಕರೂಪಾಮ್ - ಸುವರ್ಣಮಯೀಮ್ |

‘ಬಹುರೂಪಂ ಚ ಪುರಟಂ ಕಾರ್ತಸ್ವರಮಿತಿರ್ಯತೇ ‘ಇತ್ಯಭಿಧಾನಾತ್ |

‘ಯಮೋಽನುವಾದಸಂತುಷ್ಟೋ ವಹ್ನೇಸ್ತನ್ನಾಮತಾಮಪಿ |

ಶೃಜ್ಞಾಂ ಸ್ವರ್ಣಮಯೀಂ ಚೈವ ಕಣ್ಮಾಲಾಮದಾದ್ವಿಭುಃ ||’ ಇತಿ ಪಾದ್ಯೈ |

ಲೋಕಾದಿಃ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾ ಬ್ರಹ್ಮಜಿಜ್ಞೋಽನಂತಲೋಕಾಪ್ತಿರಿತ್ಯಾದಿವಿಶೇಷಣೈಶ್ಚ ಭಗವಾನೇವ |

ಸ್ತೋಮಮಹದುರುಗಾಯಂ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಮಿತಿ ಪರಮಾರ್ಥಾಚ್ಚ | ಭಗವತೋ

ಹ್ಯುರುಗಾಯನಾಮ ಪ್ರಸಿದ್ಧಮ್ | ಗುಹಾನಿಹಿತತ್ವಂ ಚ ತಸ್ಯೈವ ವಿಶೇಷತಃ ಪ್ರಸಿದ್ಧಮ್ | ನ

ಚಾಗ್ನಿಪರಿಜ್ಞಾನಮಾತ್ರೇಣಾನಂತಲೋಕಾಪ್ತಿರ್ಭಗವಜ್ಞಾನಂ ವಿನಾ | ‘ತದ್ವಾ ಏತದಕ್ಷರಂ

ಗಾರ್ಗ್ಯವಿದಿತ್ವಾಽಸ್ಮಿನ್ ಲೋಕೇ ಜುಹೋತಿ ಯಜತೇ ತಪಸ್ತಪ್ಯತೇ ಬಹುನಿ

ವರ್ಷಸಹಸ್ರಾಣ್ಯಂತವದೇವಾಸ್ಯ ತದ್ಭವತಿ ‘ಇತ್ಯಾದಿಶ್ರುತೇಃ | ನ ಚ ಮುಖ್ಯೇ

ಸಮ್ಯವತ್ಯಮುಖ್ಯಾರ್ಥೋ ಯುಜ್ಯತೇ |

ತ್ರಿನಾಚಿಕೇತಸ್ತಯಮೇತದ್ವಿದಿತ್ವಾ ಯ ಏವಂ ವಿದ್ವಾಂಶ್ಚಿನುತೇ ನಾಚಿಕೇತಮ್ |

ಸ ಮೃತ್ಯುಪಾಶಾನ್ ಪುರತಃ ಪ್ರಣೋದ್ಯ ಶೋಕಾತಿಗೋ ಮೋದತೇ ಸ್ವರ್ಗಲೋಕೇ ||3 ||

ಏಷ ತೇಽಗ್ನಿನಾರ್ಚಿಕೇತಃ ಸ್ವರ್ಗೋ ಯಮವೃಣೇಥಾ ದ್ವಿತೀಯೇನ ವರೇಣ |

ಏತಮಗ್ನಿಂ ತವೈವ ಪ್ರವಕ್ಷ್ಯಂತಿ ಜನಾಸಸ್ತತೀಯಂ ವರಂ ನಾಚಿಕೇತೋ ವೃಣೇಷ್ಯ ||4 ||

ಅಗ್ನ್ಯತ್ವಾದಗ್ನಿನಾಮಾಽಸೌ ನಾಚಿಕೇತಾಗ್ನಿಗೋ ಹರಿಃ |

ಲೋಕೋ ವಿಷ್ಣೋರನಂತಸ್ಯ ತಜ್ಞಾ ನಾನ್ನಿತ್ಯ ಆಪ್ಯತೇ ||

‘ಪ್ರತಿಷ್ಠಾ ಸರ್ವಲೋಕಸ್ಯ ಸ ವಿಷ್ಣುಃ ಸರ್ವಹೃದ್ಗತಃ |

ಸ ಏವ ಸರ್ವಲೋಕಾದಿಸ್ತಂ ಜ್ಞಾತ್ವಾ ಮುಚ್ಯತೇ ಧ್ರುವಮ್’ ಇತಿ ಚ ||

ಯಾ ಇಷ್ಟಕಾ ಯಾ ಇಷ್ಟಕಾದೇವತಾಃ |

ಇಷ್ಟಕಾದೇವತಾಂ ವಿಷ್ಣುಂ ಷಷ್ಠ್ಯತ್ತರಶತತ್ರಿಕಮ್ |

ಯಥಾವದೇವ ವಿಜ್ಞಾಯ ಮುಚ್ಯತೇ ಕರ್ಮಬನ್ಧನಾತ್’ ಇತಿ ಚ ||

‘ತ್ರಿಭಿರೇತ್ಯ ಸನ್ನಿಮ್’ ವೇದೈರವಿರುದ್ಧಃ | ವೇದೋಕ್ತಪ್ರಕಾರೇಣ ಭಗವತ್ತತ್ವಾದಿಕಂ

ಜಾನನ್ನಿತ್ಯರ್ಥಃ | ‘ತ್ರಿಕರ್ಮಕೃತ್’ ಯಜ್ಞದಾನತಪಃಕರ್ಮಾಃ |

ಯಜ್ಞದಾನತಪಃಕರ್ಮ ನ ತ್ಯಾಜ್ಯಂ ಕಾರ್ಯಮೇವ ತತ್’ ಇತಿ ವಚನಾತ್ ||

ತ್ರಯಮೇತತ್ ಯಾ ಇಷ್ಟಕಾ ಇತ್ಯಾದಿ |

‘ಬ್ರಹ್ಮಜಿಜ್ಞಃ’ ಇತಿ ಭಗವನ್ನಾಮನಿರುಕ್ತಃ

ಬ್ರಹ್ಮೇತಿ ವೇದ ಉದ್ದಿಷ್ಟಸ್ತನ್ನಾನ್ ವ್ಯಕ್ತೋ ಯತೋ ಹರಿಃ |

ಬ್ರಹ್ಮಜಸ್ತೇನ ಕಥಿತಃ ಸ ಏವ ಜ್ಞೋಽಖಿಲಜ್ಞತಃ’ ಇತಿ ನಾಮನಿರುಕ್ತೌ ||

ಅನೇಕರೂಪಾಂ ಸ್ವರ್ಣಮಯೀಮ್ -

ಬಹುರೂಪಮ್ ಚ ಪುರಟಂ ಕಾರ್ತಸ್ವರಮಿತೀರ್ಯತೇ ಇತ್ಯಭಿಧಾನಮ್ |

ಯಮೋಽನುವಾದಸಂತುಷ್ಟೋ ವಹ್ನೇಸ್ತನ್ನಾಮತಾಮಪಿ |

‘ಶೃಂಗಾಂ ಸ್ವರ್ಣಮಯೀಂ ಚೈವ ಕಣ್ಮಾಲಾಮದಾದ್ ವಿಭುಃ’ ಇತಿ ಪಾದ್ಯೇ ||

ನಾಚಿಕೇತನಾ ಯಾಚಿತಸ್ಯ ಅಗ್ನೌ ನ್ತರ್ಗತಬ್ರಹ್ಮವಿದ್ಯಾಖ್ಯದ್ವಿತೀಯವರಸ್ಯ ನಿರೂಪಣಮ್

ಲೋಕಾದಿಃ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾ ಬ್ರಹ್ಮಜಜ್ಞೋಽನಂತಲೋಕಾದಿರಿತ್ಯಾದಿವಿಶೇಷಣೈಶ್ಚ ಭಗವಾನೇವ |

‘ಸ್ತೋಮಮಹದುರುಗಾಯಂ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಮ್’ ಇತಿ ಪರಾಮರ್ಶಾಚ್ಚ | ಭಗವತೋ ಹ್ಯುರುಗಾಯನಾಮ ಪ್ರಸಿದ್ಧಮ್ | ಗುಹಾನಿಹಿತತ್ವಂ ಚ ತಸ್ಯೈವ ವಿಶೇಷತಃ ಪ್ರಸಿದ್ಧಮ್ ||

ನಚಾಗ್ನಿಪರಿಜ್ಞಾನಮಾತ್ರೇಣಾನಂತಲೋಕಾಪ್ತಿಃ, ಭಗವಜ್ಞಾನಂ ವಿನಾ | ‘ತದ್ ವಾ ಏತದಕ್ಷರಂ ಗಾರ್ಗ್ಯವಿದಿತ್ವಾಽಸ್ಮಿನ್ ಲೋಕೇ ಜುಹೋತಿ ಯಜತೇ ತಪಸ್ತಪ್ಯತೇ ಬಹುನಿ ವರ್ಷಸಹಸ್ರಾಣ್ಯಂತವದೇವಾಸ್ಯ ತದ್ ಭವತಿ’ ಇತ್ಯಾದಿಶ್ರುತೇಃ | ನಚ ಮುಖ್ಯೇ ಸಮ್ಯವತ್ಯಮುಖ್ಯಾರ್ಥೋ ಯುಜ್ಯತೇ ||

ಇತಿ ತೃತೀಯಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಂ || 1-1-3 ||

ಅಥ ಚತುರ್ಥಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಮ್ || 1-1-4 ||

ನಾಚಿಕೇತನಾ ಯಾಚಿತಸ್ಯ ತೃತೀಯವರಸ್ಯ ನಿರೂಪಣಮ್

ಯೇಯಂ ಪ್ರೇತೇ ವಿಚಿಕಿತ್ನಾ ಮನುಷ್ಯೇ ಅಸ್ತೀತ್ಯೇಕೇ ನಾಯಮಸ್ತೀತಿ ಚೈಕೇ |

ಏತದ್ವಿದ್ಯಾಮನುಶಿಷ್ಟಸ್ತಯಾಽಹಂ ವರಾಣಾಮೇಷ ವರತಸ್ತತೀಯಃ || 1 ||

ಭಗವಜ್ಞಾನಸ್ಯ ದುಃಸಾಧ್ಯತ್ವಾತ್ ತತ್ತ್ಯವ ನಚಿಕೇತನಾಽಽಗ್ರಹಪ್ರದರ್ಶನಮ್

ದೇವೈರತ್ರಾಪಿ ವಿಚಿಕಿತ್ಸಿತಂ ಪುರಾ ನ ಹಿ ಸುಜ್ಞೇಯೋಽಣುರೇಷ ಧರ್ಮಃ |

ಅನ್ಯಂ ವರಂ ನಚಿಕೇತೋ ವ್ಯಣೇಷ್ಯ ಮಾ ಮೋಪರೋತ್ಸಿರತಿ ಮಾ ಸೃಜ್ಯನಮ್ || 2 ||

ಪ್ರೇತಶಬ್ದಾರ್ಥಕಥನಮ್

ಭಾ- ಪ್ರೇತೇ - ಮುಕ್ತೇ, ಮನುಷ್ಯೇ ನಿಯಾಮಕತ್ವೇನ ಭಗವಾನಸ್ತೀತಿ ಜ್ಞಾನಿನೋ ವದಂತಿ |

ನಾಸ್ತೀತ್ಯಜ್ಞಾಃ | ತಸ್ಯ ನಿಯಾಮಕಸ್ಯ ಸ್ವರೂಪಂ ಯಥಾವದಹಂ ವಿದ್ಯಾಮ್ |

‘ಅಸ್ಯ ವಿಸ್ತಂಸಮಾನಸ್ಯ ಶರೀರಸ್ಥಸ್ಯ ದೇಹಿನಃ |

ದೇಹಾದ್ವಿಮುಚ್ಯಮಾನಸ್ಯ ಕಿಮತ್ರ ಪರಿಶಿಷ್ಯತ | ಏತದ್ವೈತತ್ ‘

ಇತಿ ಪರಿಹಾರಾಚ್ಚ ಮುಕ್ತೇ ಸ್ಥಿತೋ ಭಗವಾನ್ ಪೃಚ್ಛತ ಇತಿ ಸಿದ್ಧಮ್ | ದೇಹಾದ್ವಿಶೇಷೇಣ
ಮೋಚನಂ ನಾಮ ಮುಕ್ತಿರೇವ | ಮುಕ್ತೇರಪಿ ಮರಣಾತ್ಮಕತ್ವಾನ್ಮರಣಮಿತ್ಯಪಿ ಭವತಿ |
ಸ್ಥೂಲದೇಹಪರಿತ್ಯಾಗಸ್ತು ವಿಸ್ತಂಸಮಾನಸ್ಯೇತ್ಯನೇನೈವೋಕ್ತೋ ಭವತಿ |

ಅಗ್ನಿಸ್ಥಪರಮಾತ್ಮಜ್ಞಾನಸ್ಯ ಪೃಥಕ್ಪ್ರಥಮೇ ಕಾರಣಪ್ರದರ್ಶನಮ್

‘ಅಗ್ನಿಸ್ಥಂ ಪರಮಾತ್ಮಾನಾಂ ಸಾಮಾನ್ಯಾಜ್ಞಾನತೋಽಪಿ ತು |
ಅಜಾನತಸ್ತು ಮುಕ್ತೌ ಚ ಜೀವಾಂತಃಸ್ಥಿತಮೀಶ್ವರಮ್ ||

ನಿಯಾಮಕಂ ಚ ಜೀವಾನಾಂ ಮುಕ್ತಾನಾಮಪಿ ಸರ್ವದಾ |
ಗುಣಾನ್ ಸರ್ವೋತ್ತಮತ್ವಾದೀನಾವಿಜ್ಞಾಯ ಹರೇಸ್ತಥಾ ||

ನೈವ ಮುಕ್ತಿರ್ಭವೇತ್ ತಸ್ಮಾತ್ ಕೃಚ್ಛಾತ್ ತದವದದ್ಯಮಃ |
ತಸ್ಯ ಗೋಪ್ಯತ್ವವಿಜ್ಞಪ್ತ್ಯೈ ತಥಾಽಪ್ಯಗ್ನಿಸ್ಥವೇದನಾತ್ |
ಸುಖಾಧಿಕ್ಯಂ ಭವೇನ್ಮುಕ್ತೌ ತಸ್ಮಾತ್ ತತ್ಪ್ರಥಗೀರಿತಮ್ || ‘ಇತಿ ತತ್ತ್ವನಾರೇ ||

ಮುಕ್ತಾಮುಕ್ತನಿಯಾಮಕಭಗವದುಪದೇಶ ಏವ ತೃತೀಯವರಃ

‘ಸ್ಥಾನುಮನೈಽನುಸಂಯಂತಿ ಯಥಾಕರ್ಮ ಯಥಾಶ್ರುತಮ್ ‘ಇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ ‘ಯ ಏಷು ಸುಪ್ತೇಷು
ಜಾಗರ್ತಿ ಕಾಮಂಕಾಮಂ ಪುರುಷೋ ನಿರ್ಮಮಾಣಃ ‘ ಇತಿ ವಚನಾಚ್ಚ ಜೀವೇಷು ಸ್ಥಿತೋ
ಭಗವಾನ್ ಪೃಚ್ಛತ ಇತಿ ಸಿದ್ಧಮ್ | ಮೃತಜೀವೇ ಸ್ಥಿತೋ ಮುಕ್ತಜೀವೇ
ಸ್ಥಿತಶ್ಚೋಭಯಾತ್ಮಕೋ ಭಗವಾನ್ ವಿವಕ್ಷಿತ ಇತ್ಯೇತಸ್ಮಾಚ್ಚಾವಿರೋಧಃ |

‘ಗುಹ್ಯಂ ತತ್ಪರಮಂ ಬ್ರಹ್ಮ ಮ್ರಿಯಮಾಣಂ ಶರೀರಿಣಮ್ |
ಸಮ್ರಾಪ್ತಮಪಿ ಜೀವೇಷು ಜಾಗರ್ತಿ ಸ್ವಪಿತೇಷ್ವಪಿ ||’ ಇತಿ ಬ್ರಹ್ಮಾಣೇ |

ಧಾರಕತ್ವಾದ್ಧರ್ಮೋ ಭಗವಾನ್ |

ದೇವೈರತ್ರಾಪಿ ವಿಚಿಕಿತ್ಸಿತಂ ಕಿಲ ತ್ವಂ ಚ ಮೃತ್ಯೋ ಯನ್ನ ಸುಜ್ಞೇಯಮಾತ್ಮ |
ವಕ್ತಾ ಚಾಸ್ಯ ತ್ವಾದ್ಯಗನ್ಯೋ ನ ಲಭ್ಯೋ ನಾನ್ಯೋ ವರಸ್ತುಲ್ಯ ಏತಸ್ಯ ಕಶ್ಚಿತ್ ||3 ||

ಶತಾಯುಷಃ ಪುತ್ರ ಪೌತ್ರಾನ್ ವೃಣೀಷ್ವ ಬಹೂನ್ ಪಶೂನ್ ಹಸ್ತಿಹಿರಣ್ಯಮಶ್ವಾನ್ |
ಭೂಮೇರ್ಮಹದಾಯತನಂ ವೃಣೀಷ್ವ ಸ್ವಯಂ ಚ ಜೀವ ಶರದೋ ಯಾವದಿಚ್ಛಸಿ ||4 ||

ಏತತ್ಪುಲ್ಯಂ ಯದಿ ಮನ್ಯಸೇ ವರಂ ವೃಣೀಷ್ವ ವಿತ್ತಂ ಚಿರಜೀವಿಕಾಂ ಚ |
ಮಹಾಭೂಮೌ ನಚಿಕೇತಸ್ತ ಮೇಧಿ ಕಾಮಾನಾಂ ತ್ವಾ ಕಾಮಭಾಜಂ ಕರೋಮಿ ||5 ||

ಯೇ ಯೇ ಕಾಮ ದುರ್ಲಭಾ ಮರ್ತ್ಯಲೋಕೇ ಸರ್ವಾನ್ಮಾಮಾಂಶ್ಚಿಂತಃ ಪ್ರಾರ್ಥಯಸ್ವ
ಇಮಾ ರಾಮಾಃ ಸರಥಾಃ ಸತೂರ್ಯಾ ನ ಹೀದ್ಯಶಾ ಲಮ್ಬನೀಯಾ ಮನುಷ್ಯೈಃ |
ಆಭಿರ್ಮತ್ಯ ತ್ವಾಭಿಃ ಪರಿಚಾರಯಸ್ವ ನಚಿಕೇತೋ ಮರಣಂ ಮಾಽನುಪ್ರಾಕ್ಷೀಃ ||6 ||

ಭಾ - ಮರಣೇ ಸ್ಥಿತಂ ಭಗವಂತಂ ಮಾನುಪ್ರಾಕ್ಷೀಃ | ಮಹತಿ ಸಾಮ್ಪರಾಯೇ ಮುಕ್ತೌ ||

ಶ್ಲೋಕಭಾವ ಮರ್ತ್ಯಸ್ಯ ಯದನ್ತಕೃತತ್ ಸರ್ವೇನ್ವಿಯಾಣಾಂ ಜರಯಂತಿ ತೇಜಃ |

ಅಪಿ ಸರ್ವಂ ಜೀವಿತಮಲ್ಪಮೇವ ತವೈವ ವಾಹಾಸ್ತವ ನೃತ್ತಗೀತಮ್ || 7 ||

ನ ವಿತ್ತೇನ ತರ್ಪಣೀಯೋ ಮನುಷ್ಯೋ ಲಪ್ಸ್ಯಾ ಮಹೇ ವಿತ್ತಮದ್ರಾಕ್ಷ್ಮ ಚೇತ್ಸಾಮ್ |

ಜೀವಿಷ್ಯಾಮೋ ಯಾವದೀಶಿಷ್ಯಸಿ ತ್ವಂ ವರಸ್ತು ಮೇ ವರಣೀಯಃ ಸ ಏವ || 8 ||

ಅಜೀರ್ಯತಾಮಮೃತಾನಾಮುಪೇತ್ಯ ಜೀರ್ಯನ್ ಮರ್ತ್ಯಃ ಕ್ವಾಧಸ್ಥಃ ಪ್ರಜಾನನ್ |

ಅಭಿದ್ವಾ ಯನ್ ವರ್ಣರತಿಪ್ರಮೋದಾನತಿದೀರ್ಘೇ ಜೀವಿತೇ ಕೋ ರಮೇತ || 9 ||

ಯಸ್ಮಿನ್ನಿದಂ ವಿಚಿಕಿತ್ಸಂತಿ ಮೃತ್ಯೋ ಸಾಮ್ಪರಾಯೇ ಮಹತಿ ಬ್ರೂಹಿ ನಸ್ತತ್ |

ಯೋಽಯಂ ವರೇ ಗೂಢಮನುಪ್ರವಿಷ್ಠೋ ನಾನ್ಯಂ ತಸ್ಮಾನ್ನಚಿಕೇತಾ ವ್ಯಣೀತೇ || 10 ||

|| ಇತಿ ಚತುರ್ಥಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಮ್ || 1-1-4 ||

ಇತಿ ಪ್ರಥಮಾಧ್ಯಾಯಸ್ಯ ಪ್ರಥಮ ವಲ್ಲೀ || 1-1 ||

ಅಥ ಪ್ರಥಮಾಧ್ಯಾಯಸ್ಯ ದ್ವಿತೀಯಾ ವಲ್ಲೀ || 1-2 ||

ಅಥ ಪಞ್ಚಮ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಮ್ || 1-2-5 ||

ಬ್ರಹ್ಮವಿದ್ಯಾ-ಭೋಗಪದಾರ್ಥ-ವಿವೇಚನಮ್

ಅನ್ಯಚ್ಛೇಯೋಽನ್ಯದುತೇವ ಪ್ರೇಯಸ್ತೇ ಉಭೇ ನಾನಾರ್ಥೇ ಪುರುಷಂ ಸಿನೀತಃ |

ತಯೋಃ ಶ್ರೇಯ ಆದದಾನಸ್ಯ ಸಾಧು ಭವತಿ ಹೀಯತೇಽರ್ಥಾದ್ ಯ ಉ ಪ್ರೇಯೋ ವ್ಯಣೀತೇ || 1 ||

ಶ್ರೇಯಶ್ಚ ಪ್ರೇಯಶ್ಚ ಮನುಷ್ಯಮೇತಸೌ ಸಮ್ಪರೀತ್ಯ ವಿವಿನಕ್ತಿ ಧೀರಃ |

ಶ್ರೇಯೋ ಧೀರೋಽಭಿ ಪ್ರೇಯಸೋ ವ್ಯಣೀತೇ ಪ್ರೇಯೋ ಮನ್ಮೋ ಯೋಗಕ್ಷೇಮಾನ್ ವ್ಯಣೀತೇ || 2 ||

ಸ ತ್ವಂ ಪ್ರಿಯಾನ್ ಪ್ರಿಯರೂಪಾಂಶ್ಚ ಕಾಮಾನಭಿಧ್ಯಾಯನ್ ನಚಿಕೇತೋಽತ್ಯಸ್ರಾಕ್ಷೀಃ |

ನೈತಾಂ ಶೃಜ್ಞಾಂ ವಿತ್ತಮಯೀಮವಾಪ್ತೋ ಯಸ್ಯಾಂ ಮಜ್ಜಂತಿ ಬಹವೋ ಮನುಷ್ಯಾಃ || 3 ||

ಭಾ - ಶೃಜ್ಞಾಮ್ - ಶೃಜ್ಞಲಾಮ್ |

ಜ್ಞಾನಾಜ್ಞಾನಮಧ್ಯೇ ಆಂತರ್ಯಪ್ರದರ್ಶನಮ್

ದೂರಮೇತೇ ವಿಪರೀತೇ ವಿಷೂಚೇ ಅವಿದ್ಯಾ ಯಾ ಚ ವಿದ್ಯೇತಿ ಜ್ಞಾತಾ |

ವಿದ್ಯಾಭೀಪ್ಸಿತಂ ನಚಿಕೇತಸಂ ಮನ್ಯೇ ನ ತ್ವಾ ಕಾಮಾ ಬಹವೋ ಲೋಲುಪಂತಃ || 4 ||

ಅವಿದ್ಯಾಯಾಮನ್ತರೇವರ್ತಮಾನಾಃ ಸ್ವಯಂ ಧೀರಾಃ ಪಣ್ಣಿತಂಮನ್ಯಮಾನಾಃ ||

ದನ್ತಮ್ಯಮಾಣಾಃ ಪರಿಯಂತಿ ಮೂಢಾ ಅನ್ಲೇನೈವ ನೀಯಾಮಾನಾ ಯಥಾಽನ್ಯಾಃ || 5 ||

ನ ಸಾಮ್ಪರಾಯಃ ಪ್ರತಿಭಾತಿ ಬಾಲಂ ಪ್ರಮಾದ್ಯಂತಂ ವಿತ್ತಮೋಹೇನ ಮೂಢಮ್ |

ಅಯಂ ಲೋಕೋ ನಾಸ್ತಿ ಪರ ಇತಿ ಮಾನೀ ಪುನಃ ಪುನರ್ವಶಮಾಪದ್ಯತೇ ಮೇ || 6 ||

ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನಸ್ಯ ದುಸ್ಸಾಧ್ಯತ್ವಪ್ರತಿಪಾದನಮ್

ಶ್ರವಣಾಯಾಪಿ ಬಹುಭಿಯೋ ನ ಲಭ್ಯಃ ಶೃಣ್ವನ್ನೋಽಪಿ ಬಹವೋ ಯಂ ನ ವಿದ್ಯುಃ |
ಆಶ್ಚಯೋಽಸ್ಯ ವಕ್ತಾ ಕುಶಲೋಽಸ್ಯ ಲಬ್ಧಾಶ್ಚಯೋ ಜ್ಞಾತಾ ಕುಶಲಾನುಶಿಷ್ಠಃ ||7||

ಸುಜ್ಞಾನಿನೈವ ಸಮ್ಯಗ್ಭಗವದುಪದೇಶಪ್ರಾಪ್ತಿರುತ್ತಮಾ

ನ ನರೇಣಾವರಃ ಪ್ರೋಕ್ತ ಏಷ ಸುಜ್ಞೇಯೋ ಬಹುಧಾ ಚಿನ್ಮಮಾನಃ |
ಅನನ್ಯಪ್ರೋಕ್ತೇ ಗತಿರತ್ರ ನಾನ್ಯಱೀಯಾನ್ ಹೃತರ್ಕ್ಯಮಾಣುಪ್ರಮಾಣಾತ್ ||8||

ಭಾ - ಅನ್ಯೋ ಭಗವಾನನ್ಯೋಽಹಮಿತ್ಯಜಾನನ್ನನನ್ಯಃ | ತೇನ ಪ್ರೋಕ್ತೇ ಗತಿರ್ಜ್ಞಾನಂ
ನಾಸ್ತಿ |

‘ಪ್ರೋಕ್ತಾನ್ಯೇನೈವ ಸುಜ್ಞಾನಾಯ ಪ್ರೇಷ್ಠ’ಇತಿ ವಾಕ್ಯವಿಶೇಷಾತ್ |

‘ಜೀವಾನಾಂ ಚೈವ ವಿಷ್ಣೋಶ್ಚ ಯೋ ನ ವೇತ್ತಿ ಭಿದಾಂ ಪುಮಾನ್ |

ತದನುವ್ರತಾಶ್ಚ ಯೇ ಕೇಚಿತ್ತೇಷಾಂ ಜ್ಞಾನಂ ನ ಜಾಯತೇ ||’ ಇತಿ ಬ್ರಹ್ಮವೈವರ್ತೇ |

ನೈಷಾ ತರ್ಕೇಣ ಮತಿರಾಪನೇಯಾ ಪ್ರೋಕ್ತಾನ್ಯೇನೈವ ಸುಜ್ಞಾನಾಯ ಪ್ರೇಷ್ಠ |

ಯಾಂ ತ್ವಮಾಪಃ ಸತ್ಯಧೃತಿರ್ಬತಾಸಿ ತ್ವಾದೃಜ್ ನೋ ಭೂಯಾನ್ನಚಿಕೇತಃ ಪ್ರಷ್ಟಾ ||9||

ಯಮಸ್ಯ ಸುಜ್ಞಾನಿತ್ವನಿರೂಪಣಮ್

ಜಾನಾಮ್ಯಹಂ ಶೇವಧಿರಿತ್ಯನಿತ್ಯಂ ನ ಹೃದ್ಭವೈಃ ಪ್ರಾಪ್ಯತೇ ಹಿ ಧ್ರುವಂತತ್ |

ತತೋ ಮಯಾ ನಚಿಕೇತಶ್ಚಿತೋಽಗ್ನಿರನಿತ್ಯೈರ್ಧ್ರವೈಃ ಪ್ರಾಪ್ತವಾನಸ್ಮಿ ನಿತ್ಯಮ್ ||10||

ಭಾ - ಆಖ್ಯಮ್ - ವಿಷ್ಣ್ವಾಖ್ಯಮ್ ನಿತ್ಯಂ ಶೇವಧಿರಿತಿ ಜಾನಾಮಿ | ನಿತ್ಯಮಾಖ್ಯ
ವಿಷ್ಣುವಿಷಯೈರ್ಧ್ರವೈರ್ಮನಆದಿಭಿಃ ಆಖ್ಯನಿತ್ಯವಿಷಯೈರ್ವಿಷ್ಣ್ವಾ ಖ್ಯನಿತ್ಯ

ವಿಷಯೈರ್ಧ್ರವೈಃ | ನಿತ್ಯಂ ಭಗವಂತಂ ಪ್ರಾಪ್ತವಾನಸ್ಮಿ | ಧ್ರುವೋ - ಭಗವಾನ್ |

ಅಧ್ರುವೈಸ್ತದ್ಭಕ್ತಿವರ್ಜಿತೈರ್ನ ಪ್ರಾಪ್ಯತೇ |

ಕಾಮಸ್ಯಾಪ್ತಿಂ ಜಗತಃ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಂ ಕ್ರತೋರಾನನ್ಯಮಭಯಸ್ಯ ಪಾರಮ್ |

ಸ್ತೋಮಮಹದುರುಗಾಯಂ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಧೃತ್ಯಾ ಧೀರೋ ನಚಿಕೇತೋಽತ್ಯಸ್ತಾಕ್ಷೀಃ ||

ಭಾ - ಕ್ರತೋರಾನನ್ಯಹೇತುಮ್ | ಸ್ತೋಮೈರಪಿ ಸರ್ವಾತ್ಮನಾ ಪ್ರಾಪ್ತಮಶಕ್ಯಮ್ |

ಸ್ತೋಮೇಭ್ಯೋಽಪಿ ಮಹಾಂತಮ್ | ಉರುಗಾಯಮಿತ್ಯುಕ್ತತ್ವಾಚ್ಚ ನ ಜೀವವಿಷಯೋಽಯಂ

ಪ್ರಶ್ನಃ |

ಉಪನಿಷದೋಽಭೇದಪರತ್ವನಿರಾಕರಣಮ್

‘ಶರೋ ಹ್ಯಾತ್ಮಾ ಬ್ರಹ್ಮ ತಲ್ಲಕ್ಷ್ಯಮುಚ್ಯತೇ | ಶರವತ್ತನ್ಮಯೋ ಭವೇತ್ | ಅಭಯಂ

ತಿತೀರ್ಷತಾಂ ಪಾರಮ್ | ತದ್ಯಗೇವ ಭವತಿ | ಇತ್ಯಾದೌ ಸರ್ವತ್ರ ಭೇದಸ್ಯೈವೋಕ್ತೇಶ್ಚ ನ

ಜೀವಾಭೇದಃ | ನಾಚಿಕೇತಂ ಶಕೇಮಸೀತ್ಯುಕ್ತತ್ವಾಚ್ಚ ನಾಚಿಕೇತಾಗ್ನಿಸ್ಥೋ

ಭಗವಾನೇವಾತ್ಮೋಚ್ಯತ ಇತಿ ಸಿದ್ಧಮ್ | ಉರುಗಾಯಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ
ಕಾಮಸ್ಯಾಪ್ತಿಮತ್ಯಸ್ರಾಕ್ಷೀಃ | ನ ಚ ಮೃತ್ವಾ ಯಮಂ ಪ್ರಾಪ್ತಸ್ಯ ನಚಿಕೇತಸೋ
ಮೃತೋಽಸ್ತಿನಾಸ್ತಿ ವೇತಿ ಸಂಶಯೋಽಸ್ತಿ |

ತಂ ದುರ್ದರ್ಶಂ ಗೂಢಮನುಪ್ರವಿಷ್ಟಂ ಗುಹಾಹಿತಂ ಗಹ್ವರೇಷ್ಯಂ ಪುರಾಣಮ್ |
ಅಧ್ಯಾತ್ಮಯೋಗಾಧಿಗಮೇನ ದೇವಂ ಮತ್ವಾ ಧೀರೋ ಹರ್ಷಶೋಕೌ ಜಹಾತಿ ||12||

ಭಾ - ಗಹ್ವರೇ -ಮುಕ್ತಜೀವೇ ಸ್ಥಿತಮ್ |

ಗುರೂಪದೇಶೇನ ತತ್ವಜ್ಞಾನಪ್ರಾಪ್ತಿಃ

ಏತಚ್ಚುತ್ವಾ ಸಮ್ಪರಿಗೃಹ್ಯ ಮರ್ತ್ಯಃ ಪ್ರವೃಹ್ಯ ಧರ್ಮ್ಯಮಣುಮೇತಮಾಪ್ಯ |
ಸ ಮೋದತೇ ಮೋದನೀಯಂ ಹಿ ಲಬ್ಧ್ವಾವಿವೃತಂ ಸದ್ಮ ನಚಿಕೇತಸಂ ಮನ್ಯೇ ||13||

ಭಾ- ಪ್ರವೃಹ್ಯ - ಜೀವಾತ್ ಪೃಥಕ್ಯತ್ಯ |

‘ಮುಕ್ತಜೀವೇ ಸ್ಥಿತಂ ವಿಷ್ಟಂ ವಿದಿತ್ವಾ ಜೀವತಃ ಪೃಥಕ್ |

ಮೋದತೇ ಮೋದನೀಯಂ ತಂ ಪ್ರಾಪ್ಯ ಮುಕ್ತಃ ಸದೈವ ಚ ||ಇತಿ ಮಹಾವಾರಾಹೇ |

ಅನ್ಯತ್ರ ಧರ್ಮಾದನ್ಯತ್ರಾಧರ್ಮಾದನ್ಯತ್ರಾಸ್ಮಾತ್ ಕೃತಾಕೃತಾತ್ |

ಅನ್ಯತ್ರ ಭೂತಾಚ್ಚ ಭವ್ಯಾಚ್ಚ ಯತ್ತತ್ ಪಶ್ಯಸಿ ತದ್ವದ ||14||

||ಇತಿ ಪಞ್ಚಮಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಮ್ ||1-2-5||

ಅಥ ಷಷ್ಠ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಮ್ ||1-2-6||

ಸರ್ವೇ ವೇದಾ ಯತ್ ಪದಮಾಮನಂತಿ ತಪಾಂಸಿ ಸರ್ವಾಣಿ ಚ ಯದ್ ವದಂತಿ |
ಯದಿಚ್ಛಂತೋ ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯಂ ಚರಂತಿ ತತ್ತೇ ಪದಂ ಸಜ್ಞ ಹೇಣ ಬ್ರವೀಮ್ಯೋಮಿತ್ಯೇತತ್ ||1||

ಏತದ್ಧೇವಾಕ್ಷರಂ ಬ್ರಹ್ಮೇತದ್ಧೇವಾಕ್ಷರಂ ಪರಮ್ |

ಏತದ್ಧೇವಾಕ್ಷರಂ ಜ್ಞಾತ್ವಾ ಯೋ ಯದಿಚ್ಛತಿ ತಸ್ಯ ತತ್ ||2||

ಏತದಾಲಮ್ಬನಂ ಶ್ರೇಷ್ಠಮೇತದಾಲಮ್ಬನಂ ಪರಮ್ |

ಏತದಾಲಮ್ಬನಂ ಜ್ಞಾತ್ವಾ ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕೇ ಮಹೀಯತೇ ||3||

ಭಾ- ‘ಏತದ್ಧೇವಾಕ್ಷರಂ ಬ್ರಹ್ಮ ವಿಷ್ಟ್ವಾ ಖ್ಯಂ ಪರಮವ್ಯಯಮ್ |

ಸರ್ವಸ್ಯಾಲಮ್ಬನಂ ಜ್ಞಾತ್ವಾ ಮುಚ್ಯತೇ ನಾತ್ರ ಸಂಶಯಃ ||’ ಇತಿ ಚ |

ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞಾನಿನೋ ಜನನಮರಣಾಭಾವಸಮರ್ಥನಮ್

ನ ಜಾಯತೇ ಮ್ರಿಯತೇ ವಾ ವಿಪಶ್ಚಿನ್ನಾಯಂ ಕುತಶ್ಚಿನ್ನ ಬಭೂವ ಕಶ್ಚಿತ್ |

ಅಜೋ ನಿತ್ಯಃ ಶಾಶ್ವತೋಽಯಂ ಪುರಾಣೋ ನ ಹನ್ಯತೇ ಹನ್ಯಮಾನೇಽಪಿ ದೇಹೇ ||04||

ಭಾ - 'ದೇಹೋತ್ಪತ್ತಿವಿನಾಶಾಖ್ಯೌಜ್ಞಾನಿನೋಽಪ್ಯದ್ಭವಾಭವೌ |

ನ ಕುತಶ್ಚಿದ್ಯತೋ ವಿಷ್ಣುರ್ಜಾಯತೇಸ್ತದೀಕ್ಷಣಾತ್ ||

ಭಾವಾಭಾವೌ ನ ವಿದುಷೋ ಯಸ್ಮಾಜ್ಜೀವೋ ನ ಕಶ್ಚನ |

ಜಾಯತೇ ಮ್ರಿಯತೇ ವಾಽಪಿ ಸ್ವರೂಪೇಣ ಕಥಂನ |

ಅಜೋ ನಿತ್ಯೋಽವಿಕಾರಶ್ಚ ಜೀವಃ ಪುರಮಣನ್ನಪಿ ||' ಇತಿ ಚ |

ಅಯಂ ಭಗವಾನ್ ಕುತೋಽಪಿ ನ ಬಭೂವ ಯಸ್ಮಾದತಸ್ತದ್ವೇತಾಽಪಿ ವಿಪಶ್ಚಿನ್ನ ಜಾಯತೇ,

ನ ಮ್ರಿಯತೇ ಚ | ಯತಃ ಕಶ್ಚಿಜ್ಜೀವಃ ಸ್ವತೋ ನ ಬಭೂವ | ದೇಹಸಮ್ಪನ್ದಾಧಿ ಜಾಯತೇ |

ವಿಪಶ್ಚಿತಸ್ತು ದೇಹಸಮ್ಪನ್ದಾಭಾವಾನ್ನ ಜಾಯತೇ ನ ಮ್ರಿಯತೇ ಚ |

ಜೀವಾನಾಂ ಸ್ವರೂಪತೋ ನಿತ್ಯತ್ವಪ್ರತಿಪಾದನಮ್

ಹನ್ತಾ ಚೇನ್ಮನ್ಯತೇ ಹನ್ತುಂ ಹತಶ್ಚೇನ್ಮನ್ಯತೇ ಹತಮ್ |

ಉಭೌ ತೌ ನ ವಿಜಾನೀತೇ ನಾಯಂ ಹನಿ ನ ಹನ್ಯತೇ ||5||

ಭಗವತೋಽಣುತೋಽಣೀಯಸ್ತಸ್ಯ ಮಹತೋ ಮಹೀಯಸ್ತಸ್ಯ ಚ ಕಥನಮ್

ಅಣೋರಣೀಯಾನ್ಮಹತೋ ಮಹೀಯಾನಾತ್ಮಾಸ್ಯ ಜನ್ತೋರ್ನಿಹಿತೋ ಗುಹಾಯಾಮ್ | ತಮಕ್ರತುಃ

ಪಶ್ಯತಿ ವೀತಶೋಕೋ ಧಾತುಃ ಪ್ರಸಾದಾನ್ಮಹಿಮಾನಮಾತ್ಮನಃ ||6||

ಭಾ - ಜೀವಸ್ಯಾಪಿ ಸ್ವತೋ ಮರಣಾಭಾವಾತ್ 'ಉಭೌ ತೌ ನ ವಿಜಾನೀತಃ' | ಏವಂ ನಿತ್ಯಸ್ಯ

ಜನ್ತೋರ್ಗುಹಾಯಾಂ ನಿಹಿತಃ | ಏವಂ ವಿಷ್ಣೌ ಕ್ರತುರ್ಯಸ್ಯ ಸೋಽಕ್ರತುಸ್ತನ್ನಿಶ್ಚಯಃ |

ಆತ್ಮನಃ ಸಕಾಶಾನ್ಮಹಿಮಾನಂ ಮಹಾಮಾನಮ್ |

'ಜೀವಾದ್ ಗುಣಪರಿಮಾಣಂ ಯಸ್ಮಾದ್ವಿಷ್ಣೋರ್ಮಹತ್ತರಮ್ |

ತಸ್ಮಾಜ್ಜೀವಾತ್ ಸ ಮಹಿಮಾ ವಿಷ್ಣುರಿತ್ಯುಚ್ಯತೇ ಶ್ರುತೌ ||' ಇತಿ ಚ |

ಸರ್ವಸಮರ್ಥೋ ಭಗವಾನ್

ಆಸೀನೋ ದೂರಂ ವ್ರಜತಿ ಶಯಾನೋ ಯಾತಿ ಸರ್ವತಃ |

ಕಸ್ತಂ ಮದಾಮದಂ ದೇವಂ ಮದನ್ಯೋ ಜ್ಞಾತುಮರ್ಹತಿ ||7||

ಭಾ - ಐಶ್ವರ್ಯಾದೇವ 'ಆಸೀನೋ ದೂರಂ ವ್ರಜತಿ 'ಇತ್ಯಾದಿ |

'ಆಸೀನೋ ದೂರಂ ವ್ರಜತಿ ಶಯಾನೋ ಯಾತಿ ಸರ್ವತಃ |

ಐಶ್ವರ್ಯಾದ್ಭಗವಾನ್ ವಿಷ್ಣುರ್ವಿರುದ್ಧಂ ಘಟಯತ್ಯಸೌ ||' ಇತಿ ಚ ||

ವಿನಾಶಿಶರೀರೇಷು ಸ್ಥಿತಸ್ಯ ಭಗವತೋಽವಿನಾಶಿತ್ವಕಥನಮ್

ಅಶರೀರಂ ಶರೀರೇಷ್ವನವಸ್ಥೇಷ್ವವಸ್ಥಿತಮ್ |

ಮಹಾನ್ತಂ ವಿಭುಮಾತ್ಮಾನಂ ಮತ್ವಾ ಧೀರೋ ನ ಶೋಚತಿ ||8 ||

ಭಗವದನುಗ್ರಹಸ್ಯ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರಸಾಧನತ್ವಪ್ರತಿಪಾದನಮ್

ನಾಯಮಾತ್ಮ ಪ್ರವಚನೇನ ಲಭ್ಯೋ ನ ಮೇಧಯಾ ನ ಬಹುನಾ ಶ್ರುತೇನ |

ಯಮೇವೈಷ ವೃಣುತೇ ತೇನ ಲಭ್ಯಸ್ತಸ್ಯೈಷ ಆತ್ಮಾ ವಿವೃಣುತೇ ತನೂಂ ಸ್ವಾಮ್ ||9 ||

ವೈರಾಗ್ಯಾದಿಸಾಧನಂ ವಿನಾ ಭಗವದನುಗ್ರಹಾಪ್ರಾಪ್ತಿಃ

ನಾವಿರತೋ ದುಶ್ಚರಿತಾನ್ನಾಶಾನ್ತೋ ನಾಸಮಾಹಿತಃ |

ನಾಶಾನ್ತಮನಸೋ ವಾಽಪಿ ಪ್ರಜ್ಞಾನೇನೈನಮಾಷ್ಟು ಯಾತ್ ||10 ||

ಭಗವಜ್ಞಾನಸ್ಯ ದುರ್ಲಭತ್ವಪ್ರತಿಪಾದನಮ್

ಯಸ್ಯ ಬ್ರಹ್ಮ ಚ ಕ್ಷತ್ರಂ ಚೋಭೇ ಭವತ ಓದನಃ |

ಮೃತ್ಯುರ್ಯಸ್ಯೋಪಸೇಚನಂ ಕ ಇತ್ಥಾ ವೇದ ಯತ್ರ ಸಃ ||11 ||

ಇತಿ ಷಷ್ಠಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಮ್ ||1-1-6 ||

ಇತಿ ಪ್ರಥಮಾಧ್ಯಾಯಸ್ಯ ದ್ವಿತೀಯ ವಲ್ಲೀ ||1-2 ||

ಅಥ ಪ್ರಥಮಾಧ್ಯಾಯಸ್ಯ ತೃತೀಯಾ ವಲ್ಲೀ ||1-3 ||

ಅಥ ಸಪ್ತಮ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಮ್ ||1-3-7 ||

ಹೃದಯಸ್ಥಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಪ್ರತೀಕೇ ಭಗವದ್ವ್ಯಾನಮ್

ಋತಂ ಪಿಬನ್ತೌ ಸುಕೃತಸ್ಯ ಲೋಕೇ ಗುಹಾಂ ಪ್ರವಿಷ್ಟೌ ಪರಮೇ ಪರಾರ್ಥೇ |

ಭಾಯಾತಪೌ ಬ್ರಹ್ಮವಿದೋ ವದಂತಿ ಪಞ್ಚಾಗ್ನಯೋ ಯೇ ಚ ತ್ರಿನಾಚಿಕೇತಾಃ ||1 ||

ಭಾ - ಆತ್ಮಾನುರಾತ್ಮೈತಿ ವಿಭುರೇಕ ಏವ ದ್ವಿಧಾ ಸ್ಥಿತಃ |

ಸ ವಿಷ್ಟುಃ ಪರಮೇ ವಾಯೌ ಪರೇಭ್ಯೋಽಪ್ಯಧರೂಪಕೇ ||

ಶುಭಾನ್ ಪಿಬತಿ ಭೋಗಾನ್ ಸ ಚ್ಛಾಯೇವ ವಿದುಷಾಂ ಪ್ರಭುಃ |

ಆತಪಃ ಪಾಪಿನಾಂ ನಿತ್ಯಂ ಮರ್ಯಾದಾ ವಿಷ್ಟುಯಾಜಿನಾಮ್ |

ಸಂಸಾರಸ್ಯ ಚ ಪಾರಸ್ಥಃ ಸ ವಿಷ್ಟುರ್ದ್ವಿಸ್ವರೂಪಕಃ ||

ಅಗ್ನಿಸ್ಥಮುಕ್ತಸ್ಥಭಗವದ್ರೂಪಯೋರೈಕ್ಯಪ್ರತಿಪಾದನಮ್

ಯಃ ಸೇತುರೀಜಾನಾನಾಮಕ್ಷರಂ ಬ್ರಹ್ಮ ತತ್ಪರಮ್ |

ಅಭಯಂ ತಿತೀರ್ಷತಾಂ ಪಾರಂ ನಾಚಿಕೇತಂ ಶಕೇಮಸಿ ||2 ||

ಧ್ಯಾನೇ ಇನ್ದ್ರಿಯನಿಗ್ರಹಸ್ಯಾವಶ್ಯಕತ್ವಪ್ರತಿಪಾದನಮ್

ಆತ್ಮಾನಾಂ ರಥಿನಂ ವಿಧಿ ಶರೀರಂ ರಥಮೇವ ಚ |

ಬುದ್ಧಿಂ ತು ಸಾರಥಿಂ ವಿಧಿ ಮನಃ ಪ್ರಗ್ರಹಮೇವ ತು ||3||

ಇನ್ದ್ರಿಯಾಣಿ ಹಯಾನಾಹುವಿಷಯಾಂಸ್ತೇಷು ಗೋಚರಾನ್ |

ಆತ್ಮೇನ್ದ್ರಿಯಮನೋಯುಕ್ತಂ ಭೋಕ್ತೇತ್ಯಾಹುರ್ಮನೀಷಿಣಃ ||4||

ಇನ್ದ್ರಿಯನಿಗ್ರಹಸ್ಯ ವಿವೇಕಸಾಧ್ಯತ್ವನಿರೂಪಣಮ್

ಯಸ್ತು ವಿಜ್ಞಾನವಾನ್ ಭವತಿ ಅಯುಕ್ತೇನ ಮನಸಾ ಸದಾ |

ತಸ್ಯೇನ್ದ್ರಿಯಾಣ್ಯವಶ್ಯಾನಿ ದುಷ್ಟಶ್ಚಾ ಇವ ಸಾರಥೇಃ ||5||

ಯಸ್ತು ವಿಜ್ಞಾನವಾನ್ ಭವತಿ ಯುಕ್ತೇನ ಮನಸಾ ಸದಾ |

ತಸ್ಯೇನ್ದ್ರಿಯಾಣಿ ವಶ್ಯಾನಿ ಸದಶ್ಚಾ ಇವ ಸಾರಥೇಃ ||6||

ಯಸ್ತು ವಿಜ್ಞಾನವಾನ್ ಭವತ್ಯಮನಸ್ಕಃ ಸದಾಶುಚಿಃ |

ನ ಸ ತತ್ಪದಮಾಪ್ನೋತಿ ಸಂಸಾರಂ ಚಾಧಿಗಚ್ಛತಿ ||7||

ಯಸ್ತು ವಿಜ್ಞಾನವಾನ್ ಭವತಿ ಸಮನಸ್ಕಃ ಸದಾಶುಚಿಃ |

ಸ ತು ತತ್ಪದಮಾಪ್ನೋತಿ ಯಸ್ಮಾದ್ಭಯೋ ನ ಜಾಯತೇ ||8||

ವಿಜ್ಞಾನಸಾರಥಿಯಸ್ತು ಮನಃ ಪ್ರಗ್ರಹವಾನ್ ನರಃ |

ಸೋಽಧ್ವನಃ ಪಾರಮಾಪ್ನೋತಿ ತದ್ ವಿಷ್ಣೋಃ ಪರಮಂ ಪದಮ್ ||9||

ದೇವತಾತಾರತಮ್ಯಪ್ರತಿಪಾದನಮ್

ಇನ್ದ್ರಿಯೇಭ್ಯಃ ಪರಾ ಹ್ಯರ್ಥಾ ಅರ್ಥೇಭ್ಯಶ್ಚ ಪರಂ ಮನಃ |

ಮನಸಸ್ತು ಪರಾ ಬುದ್ಧಿರ್ಬುಧೇರಾತ್ಮಾ ಮಹಾನ್ ಪರಃ ||10||

ಮಹತಃ ಪರಮವ್ಯಕ್ತಮವ್ಯಕ್ತಾತ್ ಪುರುಷಃ ಪರಃ |

ಪುರುಷಾನ್ ಪರಂ ಕಿಂಚಿತ್ ಸ ಕಾಷ್ಠಾ ಸಾ ಪರಾ ಗತಿಃ ||11||

ಜ್ಞಾನಿನಾಮೇವ ಭಗವತ್ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರಃ

ಏಷ ಸರ್ವೇಷು ಭೂತೇಷು ಗೂಢೋತ್ಮಾನ ಪ್ರಕಾಶತೇ |

ದೃಶ್ಯತೇ ತ್ವಗ್ರ್ಯಯಾ ಬುದ್ಧ್ಯಾ ಸೂಕ್ಷ್ಮಯಾ ಸೂಕ್ಷ್ಮದರ್ಶಿಭಿಃ ||12||

ಭಾ - ದೇವೇಭ್ಯ ಇನ್ದ್ರಿಯಾತ್ಮಭ್ಯೋ ಜ್ಯಾಯಾಂಸೋಽರ್ಥಾಭಿಮಾನಿನಃ |

ಸೋಮವಿತ್ತಪಸೂರ್ಯಾಪ್ಯಾ ಅಶ್ಚೈಗ್ನೀನ್ದ್ರೇನ್ದ್ರಸೂನವಃ ||

ಯಮೋ ದಕ್ಷಶ್ಚೇನ್ದ್ರಿಯೇಶಾಃ ಸುಪರ್ಣೀ ವಾರುಣೀ ತಥಾ |

ಉಮೇತಿ ಚಾರ್ಥಮಾನಿನ್ಯಸ್ತಿಸ್ರೋ ದ್ವಿದ್ವೈಕದೇವತಾಃ ||

ಮನೋಽಭಿಮಾನಿನೋ ರುದ್ರವೀನ್ದ್ರಶೇಷಾಸ್ತ್ರಯೋಽಪಿ ತು |

ತೇ ಶ್ರೇಷ್ಠಾ ಅರ್ಥಮಾನಿಭ್ಯಸ್ತೇಭ್ಯೋ ಬುದ್ಧಿಃ ಸರಸ್ವತೀ ||

ತಸ್ಯಾ ಬ್ರಹ್ಮಾ ಮಹಾನಾತ್ಮಾ ತತೋಽವ್ಯಕ್ತಾಭಿದಾ ರಮಾ |

ತಸ್ಯಾಸ್ತು ಪುರುಷೋ ವಿಷ್ಣುಃ ಪೂರ್ಣತ್ವಾನ್ನೈವ ತತ್ಸಮಃ |

ಕಶ್ಚಿತ್ ಕುತಶ್ಚಿಚ್ಛೇಷ್ಠಸ್ತು ನಾಸ್ತೀತಿ ಕಿಮು ಸಾ ಕಥಾ ||

ದೇವೇಷ್ಟಪಿ ಸ್ವಸ್ವಾಮಿಭಾವಸಮ್ಪನ್ನಕಥನಮ್

ಯಚ್ಛೇದ್ ವಾಙ್ಮನಸಿ ಪ್ರಾಜ್ಞಸ್ತದ್ ಯಚ್ಛೇಜ್ಞಾ ನ ಆತ್ಮನಿ |

ಜ್ಞಾನಮಾತ್ಮನಿ ಮಹತಿ ತದ್ ಯಚ್ಛೇಜ್ಞಾನ್ತ ಆತ್ಮನಿ || 13 ||

|| ಇತಿ ಸಪ್ತಮಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಮ್ || 1-3-7 ||

ಅಥ ಅಷ್ಟಮ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಮ್ || 1-3-8 ||

ಭಾ - 'ತಸ್ಮಾದ್ಭಾಗಾತ್ಮಿಕಾ ದೇವೀರುಮಾದ್ಯಾಸ್ತು ಶಿವಾದಿಷು |

ಶಿವಾದೀನ್ ಬ್ರಹ್ಮವಾಯೋಸ್ತು ನಿಯಚ್ಛೇನ್ಮಹದಾತ್ಮನೋಃ ||

ತೌ ರಮಾಯಾಂ ಪರಾನಂದೇ ತಾಂ ವಿಷ್ಣೌ ಪರಮಾತ್ಮನಿ |

ತದ್ವಶತ್ತೇನ ತದ್ಧ್ಯಾನಂ ನಿಯಮೋ ನಾಮ ನಾಪರಃ ||

ಕುತಸ್ತು ಮಾನುಷೋ ದೇವಾನ್ ನಿಯಚ್ಛೇದ್ವಿನಿಯಾಮಕಾನ್ ' ಇತಿ ಚ ||

ವೇದಾಧ್ಯೇತ್ಯಣಾಂ ಹಿತೋಕ್ತಿಃ

ಉತ್ತಿಷ್ಠತ ಜಾಗ್ರತ ಪ್ರಾಪ್ಯ ವ(ಪ)ರಾನ್ ನಿಬೋಧತಃ |

ಕ್ಷುರಸ್ಯ ಧಾರಾ ನಿಶಿತಾ ದುರತ್ಯಯಾ ದುರ್ಗಂ ಪಥಸ್ತತ್ ಕವಯೋ ವದನ್ತಿ || 1 ||

ಅಶಬ್ದಮಸ್ಪರ್ಶಮರೂಪಮವ್ಯಯಂ ತಥಾಽರಸಂ ನಿತ್ಯಮಗನ್ನವಚ್ಚ ಯತ್ |

ಅನಾದ್ಯನಂತಂ ಮಹತಃ ಪರಂ ಧ್ರುವಂ ನಿಜಾಯ್ಯ ತಂ ಮೃತ್ಯುಮಖಾತ್ ಪ್ರಮುಚ್ಯತೇ || 2 ||

ಭಾ - ಸ್ವಭಾರ್ಯಾಯಾಃ ಪರತ್ವಂ ಸಿದ್ಧಮಿತಿ ಮಹತಃ ಪರಮಿತೈವೋಕ್ತಮ್ ||

ನಾಚಿಕೇತೋಪಾಖ್ಯಾನಸ್ಯೋಪಸಂಹಾರಃ ತತ್ಕಥನಶ್ರವಣಯೋಃ ಫಲಂ ಚ

ನಾಚಿಕೇತಮುಪಾಖ್ಯಾನಂ ಮೃತ್ಯುಪ್ರೋಕ್ತಂ ಸನಾತನಮ್ |

ಉಕ್ತಾ ಶ್ರುತ್ವಾ ಚ ಮೇಧಾವೀ ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕೇ ಮಹೀಯತೇ || 3 ||

ಯ ಇಮಂ ಪರಮಂ ಗುಹ್ಯಂ ಶ್ರಾವಯೇದ್ ಬ್ರಹ್ಮಸಂಸದಿ |

ಪ್ರಯತಃ ಶ್ರಾಧ್ಧಕಾಲೇ ವಾ ತದಾನನ್ವಾಯ ಕಲ್ಪತೇ ತದನನ್ವಾಯ ಕಲ್ಪತ ಇತಿ || 4 ||

|| ಇತ್ಯಷ್ಟಮಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಮ್ | 1-2-8 ||

|| ಇತಿ ಪ್ರಥಮಾಧ್ಯಾಯಸ್ಯ ತೃತೀಯವಲ್ಲೀ || 1-3 |

|| ಇತಿ ಕಾರಕೋಪನಿಷದ್ಭಾಷ್ಯೇ ಪ್ರಥಮೋಽಧ್ಯಾಯಃ || 1 ||

ಅಥ ದ್ವಿತೀಯೋಽಧ್ಯಾಯಃ || 2 ||

|| ಅಥ ದ್ವಿತೀಯಾಧ್ಯಾಯಸ್ಯ ಪ್ರಥಮಾ ವಲ್ಲಿ || 2-1 ||

ಅಥ ಪ್ರಥಮ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಮ್ || 2-1-1 ||

ಮುಮುಕ್ಷೂಣಾಂ ವೈರಾಗ್ಯಸಮ್ಪಾದನಸ್ಯಾಽವಶ್ಯಕತ್ವೋಕ್ತಿಃ

ಪರಾಙ್ಘೇ ಖಾನಿ ವ್ಯತ್ಯಣಾತಸ್ತಯಂಭೂಸ್ತಸ್ಮಾತ್ಪರಾಙ ಪಶ್ಯತಿ ನಾನ್ತರಾತ್ಮನ್ |

ಕಶ್ಚಿದ್ ಧೀರಃ ಪ್ರತ್ಯಗಾತ್ಮಾನಮೈಕ್ಷದಾವೃತ್ತಚಕ್ಷುರಮೃತತ್ವಮಿಚ್ಛನ್ || 1 ||

ಭಾ- 'ತ್ಯಣ ಕಾತ್ಯರಣೇ ' ಇತಿ ಧಾತುಃ ||

ಪರಾಚಃ ಕಾಮಾನನುಯಂತಿ ಬಾಲಾಸ್ತೇ ಮೃತ್ಯೋರ್ಯಂತಿ ವಿತತಸ್ಯ ಪಾಶಮ್ |

ಅಥ ಧೀರಾ ಅಮೃತತ್ವಂ ವಿದಿತ್ವಾ ಧ್ರುವಮಧ್ರುವೇಷ್ಟಿಹ ನ ಪ್ರಾರ್ಥಯಂತೇ || 2 ||

ನಾಚಿಕೇತಸಃ ಪ್ರಶ್ನಸ್ಯ ಯಮಪ್ರತ್ಯುಕ್ತಿಃ

ಯೇನ ರೂಪಂ ರಸಂ ಗಂಧಂ ಶಬ್ದಾನ್ ಸ್ಪರ್ಶಾಂಶ್ಚ ಮೈಥುನಾನ್ |

ಏತೇನೈವ ವಿಜಾನಾತಿ ಕಿಮತ್ರ ಪರಿಶಿಷ್ಯತೇ | ಏತದ್ವೈ ತತ್ || 3 ||

ಜಾಗೃದಾದಿನಿಯಾಮಕಸ್ಯೈವ ಮೋಕ್ಷೇ ನಿಯಾಮಕತ್ವವಚನಮ್

ಸ್ವಪ್ನಾಂತಂ ಜಾಗರಿತಾಂತಂ ಚೋಭೌ ಯೇನಾನುಪಶ್ಯತಿ |

ಮಹಾಂತಂ ವಿಭುಮಾತ್ಮಾನಂ ಮತ್ವಾ ಧೀರೋ ನ ಶೋಚತಿ || 4 ||

ಯ ಇದಂ ಮಧ್ಯದಂ ವೇದಾತ್ಮಾನಂ ಜೀವಮನ್ತಿಕಾತ್ |

ಈಶಾನಾಂ ಭೂತಭವ್ಯಸ್ಯ ನ ತತೋ ವಿಜುಗುಪ್ಸತೇ | ಏತದ್ವೈ ತತ್ || 5 ||

ಯಃ ಪೂರ್ವಂ ತಪಸೇಽಜಾತಮದ್ಭ್ಯಃ ಪೂರ್ವಮಜಾಯತ |

ಗುಹಾಂ ಪ್ರವಿಶ್ಯ ತಿಷ್ಠಂತಂ ಯೋ ಭೂತೇಭಿರ್ವ್ಯಪಶ್ಯತ | ಏತದ್ವೈ ತತ್ || 6 ||

ಯಾ ಪ್ರಾಣೇನ ಸಂವಿಶತ್ಯಾದಿತಿರ್ದೇವತಾಮಯೀ |

ಗುಹಾಂ ಪ್ರವಿಶ್ಯ ತಿಷ್ಠಂತೀಂ ಯಾ ಭೂತೇಭಿರ್ವ್ಯಜಾಯತ | ಏತದ್ವೈ ತತ್ || 7 ||

ಭಾ- ಇದಂ ಗುಹ್ಯಂ ಪ್ರವಕ್ಷ್ಯಾಮಿ | ಯಥಾ ಮರಣಂ ಪ್ರಾಪ್ಯ ಜೀವೋ ಭವತಿ ತಚ್ಚ ಪ್ರವಕ್ಷ್ಯಾಮಿ

ಜೀವೇಶ್ವರಭೇದಜ್ಞಾಪನಾಯ | ಯಃ ಕರ್ಮಫಲಭೋಕ್ತಾಸುಪ್ಪಾದಿಮಾನ್ ಸ ಜೀವಃ | ಯಃ

ಪ್ರಲಯಾದಿಷು ಜೀವೇಷು ಸುಪ್ತೇಷು ಜಾಗರ್ತಿ ಸ ವಿಷ್ಣುಃ ಪರಂ ಬ್ರಹ್ಮೇತ್ಯರ್ಥಃ | ನ ಹಿ

ಜೀವಸ್ಯ ಯೋನ್ಯಾದಿಗಮನಂ ಬ್ರಹ್ಮ | ಜೀವಾದ್ಭೇದೇನ ಜ್ಞಾತಂ ಹಿ ಬ್ರಹ್ಮ ಯಥಾವಜ್ಞಾತಂ

ಭವತಿ | ಜೀವಸ್ಯಾಂತಿಕೇ | ನ ಹಿ ಸ್ವಸ್ಯ ಸ್ವಯಂ ಜೀವೋಽಂತಿಕೇ ಭವತಿ | ವಸ್ತುಂತರಸ್ಯ ಹಿ

ದೂರತ್ವಮಂತಿಕತ್ವಂ ವಾ |

‘ಅಮ್ಮಾ ಮಭ್ಯಶ್ಚ ಭೂತೇಭ್ಯಸ್ತಪೋನಾಮ್ನಃ ಶಿವಾದಪಿ |

ಪೂರ್ವಂ ಯೋ ಜನಯಾಮಾಸ ಪೂರ್ವಾಜಾತಂ ಚತುರ್ಮುಖಮ್ ||

ಸ್ವಾತ್ಮಾನಂ ಚ ಗುಹಾಸಂಸ್ಥಂ ಸರ್ವಭೂತೈಃ ಸಹಾಭಿಭೂಃ |

ಯಃ ಪಶ್ಯತಿ ಸದಾ ವಿಷ್ಣುಃ ಸ ಏಷ ಹೃದಿ ಸಂಸ್ಥಿತಃ ||’ ಇತಿ ಚ ||

‘ಯಥಾ ಮುಖಾದಿನ್ದ್ರಶ್ಚ ಇತ್ಯಾದಿನಾ ಜಾತಾ ಏವೇನ್ದ್ರಾದಯಃ ಕಶ್ಯಪಾತ್ ಪುನರ್ಜಾಯಂತೇ

ನ ತಥಾ ಭಗವತೋ ಬ್ರಹ್ಮಾ | ಕಿನ್ತ್ವಜಾತಮೇವಾದ್ಭ್ಯಃ ಪೂರ್ವಮಜಾಯತ್

ಜನಯಾಮಾಸ | ಅಜಾಯತೇತಿ ‘ಜಜ್ಞೇ ಬಹುಜ್ಞಮ್’ ಇತಿವದಂತರ್ಣೀತಣಿಚ್ |

‘ಅದನಾದದಿತಿವಿಷ್ಣುರ್ಯಃ ಪ್ರಾಣಸಹಿತಃ ಸ್ಥಿತಃ |

ಉತ್ತಮೋ ದೇವತಾಭ್ಯಶ್ಚ ಸೋಽತ್ಮಾನಂ ವಿವಿಧಾತ್ಮನಾ ||

ಮತ್ಸ್ಯ ಕೂರ್ಮಾದಿರೂಪೇಣ ಗುಹಾಸಂಸ್ಥಮಜೀಜನತ್ |

ಭೂತೈಃ ಸಹ ಮಹಾವಿಷ್ಣುಃ ಪರಮಾತ್ಮಾ ಯುಗೇ ಯುಗೇ ||’ ಇತಿ ಚ |

ದೇವತಾಮಯೀ - ದೇವತೋತ್ತಮಾ | ಪ್ರಾಣೇನ ಸಹ ಸ್ಥಿತೋ ಭವತಿ | ಗುಹಾಂ ಪ್ರವಿಶ್ಯ

ತಿಷ್ಠಂತಂ ಸ್ವಾತ್ಮಾನಂ ಭೂತೈಃ ಸಹ ವಿವಿಧಂ ಜನಯಾಮಾಸ |

ಅರಣ್ಯೋನಿರ್ಹಿತೋ ಜಾತವೇದಾ ಗರ್ಭ ಇವ ಸುಭೃತೋ ಗರ್ಭಿಣೀಭಿಃ |

ದಿವೇ ದಿವ ಈಡ್ಯೋ ಜಾರ್ಗ್ಯವದ್ಭಿರ್ಹವಿಷ್ಮದ್ಭಿರ್ಮನುಷ್ಯೇಭಿರಗ್ನಿಃ | ಏತದ್ವೈ ತತ್ || 8 ||

ಭಾ- ‘ಸರ್ವಜ್ಞೋ ಭಗವಾನ್ ವಿಷ್ಣುರರಣ್ಯೋರ್ಗುರುಶಿಷ್ಯಯೋಃ |

ಸುಭೃತಃ ಸ್ತೂಯತೇ ನಿತ್ಯಂ ಜಾದ್ಧಿಃ ಪುರುಷೋತ್ತಮಃ’ ಇತಿ ಚ ||

ಅರ್ಯತೇ ಣ ಅಭ್ಯಾಮಿತ್ಯರಣೀ |

ಯತಶ್ಚೋದೇತಿ ಸೂರ್ಯೋಽಸ್ತಂ ಯತ್ರ ಚ ಗಚ್ಛತಿ |

ತಂ ದೇವಾಸ್ಸರ್ವೇ ಅರ್ಪಿತಾಸ್ತದು ನಾತ್ಯೇತಿ ಕಶ್ಚನ | ಏತದ್ವೈ ತತ್ || 9 ||

ಭಗವದ್ರೂಪಾಣಾಂ ಭೇದಾಭಾವೋಕ್ತಿಃ

ಯದೇವೇಹ ತದಮುತ್ರ ಯದಮುತ್ರ ತದನ್ನಿಹ |

ಮೃತ್ಯೋಸ್ಸ ಮೃತ್ಯುಮಾಪ್ನೋತಿ ಯ ಇಹ ನಾನೇವ ಪಶ್ಯತಿ || 10 ||

ಮನಸ್ಯೇವೇದಮಾಪ್ತವ್ಯಂ ನೇಹ ನಾನಾಸ್ತಿ ಕಿಂಚನ |

ಮೃತ್ಯೋಸ್ಸ ಮೃತ್ಯುಂ ಗಚ್ಛತಿ ಯ ಇಹ ನಾನೇವ ಪಶ್ಯತಿ || 11 ||

ಭಾ - ‘ಯಃ ಪ್ರಾದುರ್ಭಾವಗೋ ವಿಷ್ಣುರ್ದೇಹಾದಿಷು ಚ ಸಂಸ್ಥಿತಃ |

ಸ ಏವ ಮೂಲರೂಪಶ್ಚ ಸಾಕ್ಷಾನ್ನಾರಾಯಣಾಭಿಧಃ ||

ಮೂಲರೂಪಶ್ಚ ಯೌ ವಿಷ್ಣುಃ ಪ್ರಾದುರ್ಭಾವಾದಿಕಶ್ಚ ಸಃ |

ಗುಣತಃ ಸ್ವರೂಪತೋ ವಾಽಪಿ ವಿಶೇಷಂ ಯೋಽತ್ರ ಪಶ್ಯತಿ ||

ಅತ್ಯಲ್ಪಮಪಿ ಮೃತ್ವಾ ಸ ತಮೋಽನ್ಯಂ ಯಾತ್ಯಸಂಶಯಮ್ |

ಭೇದಾಭೇದವಿದಶ್ಚಾತ್ರ ತಮೋ ಯಾನ್ತಿ ನ ಸಂಶಯಃ ||

ತಥೈವಾವಯವಾನಾಂ ಚ ಗುಣಾನಾಂ ಚ ಪರಸ್ಪರಮ್ |

ಕ್ರಿಯಾಣಾಂ ತೇನ ಚೈತೇಷಾಂ ಭೇದವಿಚ್ಛೋಭಯಂ ವಿದುಃ ||

ಯಾನ್ಯೇವಾನ್ಲತಮೋ ನಾತ್ರ ಕಾರ್ಯಾ ಕಾಚಿದ್ವಿಚಾರಣಾ ||' ಇತಿ ಚ ||

'ಭವೇದೇಕತ್ರ ಸಂಯೋಗ ಇವಶಬ್ದೋ ವಿರುದ್ಧಯೋಃ |

ಧರ್ಮಯೋರುಪಮಾಯಾಂ ವಾ ಸ್ವಲ್ಪತ್ವೇ ವಾ ವಿವಕ್ಷಿತೇ ||' ಇತಿ ಶಬ್ದನಿರ್ಣಯೇ |

ಅತೋ 'ನಾನೇವ ಇತೀವಶಬ್ದೋಽತ್ಯಲ್ಪವಿಷಯೋ ಭೇದಾಭೇದವಿಷಯಶ್ಚ | ಪ್ರಥಮಂ 'ಯ ಇಹ ನಾನೇವ ಪಶ್ಯತಿ' ಇತಿ ಸ್ವರೂಪಭೇದನಿಷೇಧಾರ್ಥಮ್ | 'ನೇಹ ನಾನಾಽಸ್ತಿ ಕಿಂಚನ' ಇತಿ ಕಿಂಚನಶಬ್ದಾದವಯವಾನಾಂ ಗುಣಾನಾಂ ಕ್ರಿಯಾಣಾಂ ಚ ಪರಸ್ಪರಂ ತದ್ವತಾಂ ಚ ಭೇದನಿಷೇಧಾರ್ಥಮ್ |

ಹೃತ್ಯ ಭಗವತ್ಪರಿಮಾಣೋಕ್ತಿಃ

ಅಜ್ಞುಷ್ಠಮಾತ್ರಃ ಪುರುಷೋ ಮಧ್ಯ ಆತ್ಮನಿ ತಿಷ್ಠತಿ |

ಈಶಾನೋ ಭೂತಭವ್ಯಸ್ಯ ನ ತತೋ ವಿಜುಗುಪ್ಸತೇ | ಏತದ್ವೈ ತತ್ || 12 ||

ಅಜ್ಞುಷ್ಠಮಾತ್ರಃ ಪುರುಷೋ ಜ್ಯೋತಿರಿವಾಧೂಮಕಃ |

ಈಶಾನೋ ಭೂತಭವ್ಯಸ್ಯ ಸ ಏವಾದ್ಯ ಸ ಉ ಶ್ವಃ | ಏತದ್ವೈ ತತ್ || 13 ||

ಭಗವದ್ಗುಣೇಷು ಭೇದಚಿಂತಾಯಾ ಅನರ್ಥತ್ವಕೀರ್ತನಮ್

ಯಥೋದಕಂ ದುರ್ಗೇ ವೃಷ್ಟಂ ಪರ್ವತೇಷು ವಿಧಾವತಿ |

ಏವಂ ಧರ್ಮಾನ್ ಪೃಥಕ್ ಪಶ್ಯಂಸ್ತಾನೇವಾನುವಿಧಾವತಿ || 14 ||

ಭಾ - ಭಾದಾಭೇದ ಏವ ನಿಷಿದ್ಯತೇ ನ ತು ಭೇದ ಇತ್ಯಾಶಂಕಾಂ ನಿವರ್ತಯಿತುಮ್ 'ಏವಂ ಧರ್ಮಾನ್ ಪೃಥಕ್ ಪಶ್ಯನ್' ಇತಿ ಭಗವದ್ಧರ್ಮಾಣಾಮವಯವಗುಣಕರ್ಮಣಾಂ ಭೇದದರ್ಶನೇ ಪೃಥಗ್ ದೋಷಮಾಹ | ಪರ್ವತೇಷು ದುರ್ಗೇ ಶಿಖರೇ ವೃಷ್ಟಮಧೋ ವಿಧಾವತಿ | ಏವಂ ವಿಷ್ಣೋರ್ಧರ್ಮಾನ್ ಪೃಥಕ್ ಪಶ್ಯನ್ನನ್ಯಂತಮೋ ವಿಧಾವತಿ |

ಮುಕ್ತಪರಮಾತ್ಮನೋರ್ಭೇದೋಕ್ತಿಃ

ಯಥೋದಕಂ ಶುದ್ಧೇ ಶುದ್ಧಮಾಸ್ತಿಕ್ಯಂ ತಾದ್ಯಗೇವ ಭವತಿ |

ಏವಂ ಮುನೇರ್ವಿಜಾನತ ಆತ್ಮಾ ಭವತಿ ಗೌತಮ || 15 ||

|| ಇತಿ ಪ್ರಥಮಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಮ್ || 2-1-1 ||

ಭಾ - ವಿಜಾನತೋ ಮುನೇರಾತ್ಮಾ ವಾಯುರಪಿ ತಾದ್ಯಗೇವ ಭವತಿ ನ ತು ಸ ಏವ ಭವತಿ |
ಕಿಮ್ವನ್ಯೇ ಜೀವಾಃ |

‘ಸರ್ವೇಷಾಂ ಜ್ಞಾನಿನಾಮಾತ್ಮಾ ದೇವಾನಾಂ ಚ ವಿಶೇಷತಃ |

ಮುಕ್ತೋ ವಾಯುಶ್ಚ ಸಾದ್ಯಶ್ಯಮೇವಂ ವಿಷ್ಣೋಽಸ್ತು ಗಚ್ಛತಿ ||

ನ ತು ತದ್ರೂಪತಾಂ ಯಾತಿ ಕಿಮ್ವನ್ಯೇ ದೇವಮಾನುಷಾಃ |

ಆಭಾಸಾಭಾಸರೂಪಾಸ್ತು ವಾಯೋದೇವಸ್ಯ ಸರ್ವಶಃ || ಇತಿ ಭವಿಷ್ಯತ್ಪರ್ವಣಿ ||

|| ಇತಿ ದ್ವಿತೀಯಾಧ್ಯಾಯಸ್ಯ ಪ್ರಥಮಾ ವಲ್ಲೀ || 2-1 ||

ಅಥ ದ್ವಿತೀಯಾಧ್ಯಾಯಸ್ಯ ದ್ವಿತೀಯಾ ವಲ್ಲೀ || 2-2 ||

ಅಥ ದ್ವಿತೀಯಾ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಮ್ || 2-2-2 ||

ಅಭಿಮಾನತ್ಯಾಗಸ್ಯ ಮೋಕ್ಷಸಾಧನತ್ವಕಥನಮ್

ಪುರಮೇಕಾದಶದ್ವಾರಮಜಸ್ಯಾವಕ್ರಚೇತಸಃ |

ಅನುಷ್ಠಾಯ ನ ಶೋಚತಿ ವಿಮುಕ್ತಶ್ಚ ವಿಮುಚ್ಯತೇ | ಏತದ್ ವೈ ತತ್ || 1 ||

ಭಾ - ಇದಂ ಪುರಂ ಭಗವದಧೀನಮಿತ್ಯಧಿಷ್ಠಾಯಾಜಸ್ಯೇದಂ ಪುರಮಿತಿ ಸ್ಥಿತಂ ಕೃತ್ವಾ |

‘ವಿಮುಕ್ತೋ ನಿರಭೀಮಾನಾತ್ ಪೂರ್ವಮೇವಾಪರೋಕ್ಷವಿತ್ |

ಮುಖ್ಯತೋ ಮುಚ್ಯತೇ ಪಶ್ಚಾದ್ ದುಃಖಾದ್ಯಾಭಾಸಹಾನತಃ ||’ ಇತಿ ಚ |

ಭಗವನ್ಮಾಹಾತ್ಮ್ಯವರ್ಣನಮ್

ಹಂಸಃ ಶುಚಿಷದ್ವಸುರನಿರೀಕ್ಷನದ್ಧೋತಾವೇದಿಷದತಿಥಿರ್ದುರೋಣಸತ್ |

ನೃಷದ್ವರನದೃತನದದ್ಧ್ಯೋಮನದಬ್ಜಾಗೋಜಾ ಋತಜಾ ಅದ್ರಿಜಾ ಋತಂ ಬೃಹತ್ || 2 ||

ಭಾ - ‘ನಿತ್ಯಂ ಹೀನೋಽಖಿಲೈರ್ದೋಷೈಃ ಸಾರರೂಪೋ ಯತೋ ಹರಿಃ |

ಹಂಸ ಇತ್ಯುಚ್ಯತೇ ತಸ್ಮಾದ್ವಾಯುಸ್ಥಶುಚಿಷನ್ಮತಃ |

ವರಸುರ್ವಸುರಿತ್ಯುಕ್ತಃ ಸ ಏವಾಪ್ಯನಿರೀಕ್ಷಗಃ |

ಹೋತಾ ಸರ್ವೇನ್ಪ್ರಿಯಾದಿಸ್ಥೋ ವೇದ್ಯಾಂ ಪೂಜ್ಯಶ್ಚ ವೇದಿಷತ್ |

ಅತ್ಯನ್ನಶ್ಚಾತಿಥಿಃ ಪ್ರೋಕ್ತೋ ಯಸ್ಮಾದನ್ನಂ ಥಮುಚ್ಯತೇ |

ಸ ದ್ರೋಣಕಲಶೇ ಸೋಮೇ ಸ್ಥಿತ ಉಕ್ತೋ ದುರೋಣಸತ್ |

ನೃಷು ಸ್ಥಿತಶ್ಚ ದೇವೇಷು ವರೇಷ್ವಪಿ ಸ ಏವ ತು |

ಋತರೂಪೇ ತಥಾ ವೇದೇ ವ್ಯೋಮಾಖ್ಯಪ್ರಕೃತಾವಪಿ |

ವ್ಯೋತಂ ಜಗದಿದಂ ಯಸ್ಯಾಂ ಸಾ ವ್ಯೋಮ ಶ್ರೀರುದಾಹೃತಾ |

ಅಬ್ಜಗೋಜಾದ್ರಿಜೇಷ್ಟೇವಮಾಸ್ತೇ ಅಬ್ಜಾದಿಕಸ್ತತಃ |

ತಥೈವರ್ತೇಷು ಮುಕ್ತೇಷು ಗತಾಸ್ತೇ ವಿಷ್ಣುಮಿತ್ಯತಾಃ |

ವೈದ್ಯಮುಖ್ಯತಯಾ ಪ್ರೋಕ್ತ ಋತಮಿತ್ಯೇವ ಚೋಚ್ಯತೇ |

ಬೃಹತ್ ಪೂರ್ಣಗುಣತ್ವಾಚ್ಚ ಸ ಏವ ಪುರುಷೋತ್ತಮಃ |

ಭಗವತೋ ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣನಿಯಾಮಕತ್ವೋಕ್ತಿಃ

ಉರ್ಧ್ವಂ ಪ್ರಾಣಮುನ್ನಯತ್ಯಪಾನಂ ಪ್ರತ್ಯಗಸ್ಯತಿ |

ಮಧ್ಯೇ ವಾಮನಮಾಸೀನಂ ವಿಶ್ವೇ ದೇವಾ ಉಪಾಸತೇ ||3||

ಅಸ್ಯ ವಿಸ್ರಂಸಮಾನಸ್ಯ ಶರೀರಸ್ಥಸ್ಯ ದೇಹಿನಃ |

ದೇಹಾದ್ಧಿಮುಚ್ಯಮಾನಸ್ಯ ಕಿಮತ್ರ ಪರಿಶಿಷ್ಯತೇ ||ಏತದ್ವೈ ತತ್ ||4||

ನ ಪ್ರಾಣೇನ ನಾಪಾನೇನ ಮರ್ತ್ಯೋರ್ ಜೀವತಿ ಕಶ್ಚನ |

ಇತರೇಣ ತು ಜೀವಂತಿ ಯಸ್ಮಿನ್ನೇತಾವುಪಾಶ್ರಿತೌ ||5||

ಪುರಾಣೇನ ನಾಪಾನೇನ ಮರ್ತ್ಯೋರ್ ಜೀವತಿ ಕಶ್ಚನ |

ಇತರೇಣತು ಜೀವಂತಿ ಯಸ್ಮಿನ್ನೇತಾವುಪಾಶ್ರಿತೌ ||6||

ಭಾ - ನ ಕೇವಲಂ ಪ್ರಾಣ ಏವ ಚೇತನಾನಾಂ ವಿಧಾರಕಃ |

ಕಿಂತು ವಿಷ್ಣುಂ ಸಮಾಶ್ರಿತ್ಯ ಪ್ರಾಣೋ ಜೀವಾನ್ ಬಿಭರ್ತ್ಯಯಮ್ |

ಅತೋ ಮುಖ್ಯಾಶ್ರಯೋ ವಿಷ್ಣುಶ್ಚೇತನಾನಾಂ ಸ್ವತನ್ತ್ರತಃ |

ಜೀವಪರಮಾತ್ಮನೋವೈಲಕ್ಷಣ್ಯಪ್ರತಿಪಾದನಮ್

ಹಂತ ತ ಇದಂ ಪ್ರವಕ್ಷ್ಯಾಮಿ ಗುಹ್ಯಂ ಬ್ರಹ್ಮ ಸನಾತನಮ್ |

ಯಥಾ ಮರಣಂ ಪ್ರಾಪ್ಯಾತ್ಮಾ ಭವತಿ ಗೌತಮಮ್ ||6||

ಯೋನಿಮನ್ಯೇ ಪ್ರಪದ್ಯಂತೇ ಶರೀರತ್ವಾಯ ದೇಹಿನಃ |

ಸ್ಥಾಣುಮನ್ಯೇನು ಸಂಯಂತಿ ಯಥಾಕರ್ಮ ಯಥಾಶ್ರುತಮ್ ||7||

ಸುಪ್ತನಿಯಾಮಕ ಏವ ಮುಕ್ತನಿಯಾಮಕಃ

ಯ ಏಷ ಸುಪ್ತೇಷು ಜಾಗರ್ತಿ ಕಾಮಂ ಕಾಮಂ ಪುರುಷೋ ನಿರ್ಮಮಾಣಃ |

ತದೇವ ಶುಕ್ರಂ ತದ್ಬ್ರಹ್ಮ ತದೇವಾಮೃತಮುಚ್ಯತೇ |

ತಸ್ಮಿನ್ ಲೋಕಾಃ ಶ್ರಿತಾಃ ಸರ್ವೇ ತದು ನಾತ್ಯೇತಿ ಕಶ್ಚನ | ಏತದ್ವೈ ತತ್ ||8||

ಜೀವಾನಾಂ ಪರಮಾತ್ಮಪ್ರತಿಬಿಮ್ಬತ್ವೋಕ್ತಿಃ

ಅಗ್ನಿಯರ್ಥೈಕೋ ಭುವನಂ ಪ್ರವಿಷ್ಟೋ ರೂಪಂ ರೂಪಂ ಪ್ರತಿರೂಪೋ ಬಭೂವ |
ಏಕಸ್ತಥಾ ಸರ್ವಭೂತಾನ್ತರಾತ್ಮಾ ರೂಪಂ ರೂಪಂ ಪ್ರತಿರೂಪೋ ಬಹಿಶ್ಚ ||9||

ಭಾ- ಅಗ್ನಿಯರ್ಥೈಕೋ ಲೋಕೇಷು ಪ್ರವಿಷ್ಟೋಽನ್ಯೋ ನ ವಿದ್ಯತೇ |
ಪಾಕಾದಿಕರ್ತಾರ್ಥಾಪ್ಯಸ್ಯ ದೇವಸ್ಯ ಪ್ರತಿರೂಪಕಾಃ ||

ರೂಪಂ ರೂಪಂ ಪ್ರತಿ ಹ್ಯೇತೇ ಸನ್ವಚೇತನವಕ್ಷಯಃ |
ಏವಂ ದೇವೋ ವಾಯುರಪಿ ಧಾರಕೋಽನ್ಯೋ ನ ವಿದ್ಯತೇ ||
ರೂಪಂ ರೂಪಂ ತಥಾಪ್ಯಸ್ಯ ಪ್ರತ್ಯಭೂತ್ ಪ್ರತಿರೂಪಕಃ |

ವಾಯುರ್ಥೈಕೋ ಭುವನಂ ಪ್ರವಿಷ್ಟೋ ರೂಪಂ ರೂಪಂ ಪ್ರತಿರೂಪೋ ಬಭೂವ |
ಏಕಸ್ತಥಾ ಸರ್ವಭೂತಾನ್ತರಾತ್ಮಾ ರೂಪಂ ರೂಪಂ ಪ್ರತಿರೂಪೋ ಬಹಿಶ್ಚ ||10||

ಭಾ - ಅಚೇತನಃ ಸ್ವರ್ಶಗಮ್ಯೋ ಯೋಽಯಮೇವಂ ಜನಾರ್ದನಃ ||
ಏಕಃ ಸ್ವತನ್ತ್ರೋ ನಾನ್ಯೋಽಸ್ತಿ ಸರ್ವಜೀವಾನ್ತರಸ್ಥಿತಃ |
ರೂಪಂ ರೂಪಂ ಪ್ರತಿ ಹ್ಯಸ್ಯ ಪ್ರತಿಬಿಮ್ಬಾಶ್ಚ ಚೇತನಾಃ ||

ಸೂರ್ಯೋ ಯಥಾ ಸರ್ವಲೋಕಸ್ಯ ಚಕ್ಷುರ್ನ ಲಿಪ್ಯತೇ ಚಾಕ್ಷುಷ್ಯಬ್ರಾಹ್ಮದೋಷೈಃ |
ಏಕಸ್ತಥಾ ಸರ್ವಭೂತಾನ್ತರಾತ್ಮಾ ನ ಲಿಪ್ಯತೇ ಲೋಕದುಃಖೇನ ಬಾಹ್ಯಃ ||11||

ಭಾ - ಬಾಹ್ಯಾಶ್ಚ ತೇ ತತೋ ನಾಸ್ಯ ಸ್ವರೂಪಂ ತೇ ಕಥಿಷ್ಯಮಿಹ |
ಅನಾದಿಪ್ರತಿಬಿಮ್ಬಾಶ್ಚ ಬಭೂವುಸ್ತೇ ಹ್ಯನಂತಕಾಃ ||

ಸೂರ್ಯೋ ಯಥಾಽಽನ್ತರಂ ಚಕ್ಷುಃ ಪ್ರತಿಬಿಮ್ಬೋಽಸ್ಯ ಬಾಹ್ಯಕಃ |
ಬಾಹ್ಯಚಕ್ಷುರ್ಗತ್ಯದೋಷೈರನ್ತಶ್ಚಕ್ಷುರ್ನ ಲಿಪ್ಯತೇ |

ಅನ್ತಶ್ಚಕ್ಷುದೇವತಾ ತು ಬಾಹ್ಯಚಕ್ಷುರಚೇತನಮ್ ||
ಏವಂ ಬಾಹ್ಯಃ ಸ್ವತನ್ತ್ರತ್ವಾಜ್ಜೀವೇಭ್ಯಃ ಪುರುಷೋತ್ತಮಃ ||

ಅಸ್ವತನ್ತ್ರಸ್ಯ ಜೀವಸ್ಯ ದುಃಖೈರ್ನೈವ ಹಿ ಲಿಪ್ಯತೇ |
ಚೇತನಾಭಾಸಕೋ ಜೀವಃ ಪರಮಶ್ಚೇತನೋ ಹರಿಃ |
ಸ್ವತನ್ತ್ರತ್ವಾತ್ ಸ್ವತನ್ತ್ರೋ ಹಿ ನೈವ ದೋಷೇಣ ಲಿಪ್ಯತೇ ' ಇತಿ ಮಹಾಕೌರ್ಮೇ ||

ಏಕೋ ವಶೀ ಸರ್ವಭೂತಾನ್ತರಾತ್ಮಾ ಏಕಂ ರೂಪಂ ಬಹುಧಾ ಯಃ ಕರೋತಿ |
ತಮಾತ್ಮಸ್ಥಂ ಯೇನುಪಶ್ಯನ್ನಿ ಧೀರಾಸ್ತೇಷಾಂ ಸುಖಂ ಶಾಶ್ವತಂ ನೇತರೇಷಾಮ್ ||12||

ಭಾ - ಸ ಏಕ ಏವ ಸರ್ವಭೂತಾನ್ತರಾತ್ಮಾ | ತಸ್ಯ ರೂಪಂ ರೂಪಂ ಪ್ರತಿರೂಪಾಖ್ಯೋ
ಜೀವೋ ಬಭೂವ | ಬಹಿಶ್ಚಾಸೌ ಪರಮಾತ್ಮನೋ ನಿತರಾಂ ಭಿನ್ನಃ | ಪರತನ್ತ್ರತ್ವಾತ್ |

|| ಇತಿ ದ್ವಿತೀಯಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಂ || 2-2-2 ||

ಅಥ ತೃತೀಯಾ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಮ್ || 2-2-3 ||

ನಿತ್ಯೋ ನಿತ್ಯಾನಾಂ ಚೇತನಶ್ಚೇತನಾನಾಮೇಕೋ ಬಹೂನಾಂ ಯೋ ವಿದಧಾತಿ ಕಾಮಾನ್ |

ತಮಾತ್ಮಸ್ಥಂ ಯೋಽನುಪಶ್ಯನ್ನಿ ಧೀರಾಸ್ತೇಷಾಂ ಶಾನ್ತಿಃ ಶಾಶ್ವತೀ ನೇತರೇಷಾಮ್ || 01 ||

ಭಾ - 'ಆತ್ಮೈವೇದಮಗ್ರ ಆಸೀತ್' ಇತ್ಯಾದಿವದನಾದಿತ್ಯಾಪೇಕ್ಷಯಾ |

'ಆತ್ಮನಿ ಸ್ಥಂ ಹರಿಂ ಜಾನನ್ ಮುಚ್ಯತೇ ನಾತ್ರ ಸಂಶಯಃ |

ಜೀವೈಕ್ಯೇನ ತು ತಂ ಜಾನನ್ ತಮಸ್ಯನ್ನೇ ಪತೇದ್ ಧ್ರುವಮ್ ||' ಇತಿ ಚ |

ತದೇತದಿತಿ ಮನ್ಯಂತೇಽನಿರ್ದೇಶ್ಯಂ ಪರಮಂ ಸುಖಮ್ |

ಕಥಂ ನು ತದ್ವಿಜಾನೀಯಾಂ ಕಿಮು ಭಾತಿ ನ ಭಾತಿ ವಾ || 2 ||

ಭಾ - ಏತದೇವ ಭಗವದ್ರೂಪಂ ಪರಮಂ ಸುಖಮ್ | ಜ್ಞಾನಿಸುಖಂ ತು ತದ್ವಿಪ್ಲಣ್ಣಾತ್ಮಮ್ ||

'ಬ್ರಹ್ಮಾದೀನಾಂ ಚ ಮುಕ್ತಾನಾಂ ಸುಖಂ ವಿಷ್ಣುಸುಖಸ್ಯ ತು |

ಪ್ರತಿಬಿಮ್ಬಸ್ತು ವಿಪ್ಲಟ್ಕೋ ವಿಷ್ಣೋರೇವ ಪರಂ ಸುಖಮ್ ||

ಸಮ್ಯಗ್ ಭಾತಿ ನ ಭಾತೀತಿ ಜಾನೀಯಾಂ ತತ್ಕಥಂ ನ್ವಹಮ್ |

ತತ್ಪ್ರಸಾದಮೃತೇ ದಿವ್ಯಮನಿರ್ದೇಶ್ಯಂ ಪರಂ ಸುಖಮ್ || ಇತಿ ಚ ಮಹಾವರಾಹೇ ||

ಬಾಹ್ಯಪ್ರಕಾಶಾಗೋಚರೋ ಭಗವಾನ್

ನ ತತ್ರ ಸೂರ್ಯೋ ಭಾತಿ ನ ಚನ್ದ್ರತಾರಕಂ ನೇಮಾ ವಿದ್ಯುತೋ ಭಾನ್ತಿ ಕುತೋಽಯಮಗ್ನಿಃ |

ತಮೇವ ಭಾನ್ತಮನುಭಾತಿ ಸರ್ವಂ ತಸ್ಯ ಭಾಸಾ ಸರ್ವಮಿದಂ ವಿಭಾತಿ || 3 ||

|| ಇತಿ ತೃತೀಯಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಮ್ || 2-2-3 ||

|| ಇತಿ ದ್ವಿತೀಯಾಧ್ಯಾಯಸ್ಯ ದ್ವಿತೀಯಾ ವಲ್ಲೀ || 2-2 ||

ಜಗದ್ವ್ಯಕ್ತಸ್ಯ ಭಗವಾನೇವಾಧಾರಃ

ಉರ್ಧ್ವಮೂಲೋಽವಾಕ್ ಶಾಖ ಏಷೋಽಶ್ವತ್ಥಃ ಸನಾತನಃ |

ತದೇವ ಶುಕ್ರಂ ತದ್ ಬ್ರಹ್ಮ ತದೇವಾಮೃತಮುಚ್ಯತೇ || 1 ||

ತಸ್ಮಿನ್ ಲೋಕಾಃ ಶ್ರೀತಾಃ ಸರ್ವೇ ತದು ನಾತ್ಯೇತಿ ಕಶ್ಚನ | ಏತದ್ವೈ ತತ್ || 2 ||

ಭಾ - 'ಸರ್ವೋಚ್ಛೋ ಭಗವಾನ್ ವಿಷ್ಣುಮೂಲಂ ಭೂಮಿವದಸ್ಯ ತು |

ಜಗದಾಖ್ಯಸ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಸ್ಯ ಶಾಖಾ ದೇವಾಸ್ತತೋಽಧಮಾ ||

ವ್ಯಕ್ತಮೂಲಂ ರಮಾದೇವೀ ಸೋಽಶ್ವ ಆಶುಗತೇರ್ಹರಿಃ |

ತದ್ವ್ಯಾಪ್ತಾತ್ ತದನ್ನತ್ವಾದಶ್ವತ್ಥೋಽಯಂ ಪ್ರಕೀರ್ತಿತಃ ||

ಯದಿದಂ ಕಿಂಚ್ಚ ಜಗತ್ ಸರ್ವಂ ಪ್ರಾಣ ಏಜತಿ ನಿಸ್ಸೃತಮ್ |
ಮಹದ್ಭಯಂ ವಜ್ರಮುದ್ಯತಂ ಯ ಏತದ್ವಿದುರಮೃತಾಸ್ತೇ ಭವನ್ತಿ ||3||

ಭಯಾದಸ್ಯಾಗ್ನಿಸ್ತಪತಿ ಭಯಾತ್ತಪತಿ ಸೂರ್ಯಃ |
ಭಯಾದಿನ್ವಶ್ಚ ವಾಯುಶ್ಚ ಮೃತ್ಯುರ್ಧಾವತಿ ಪಿಶುಮಃ ||4||

ಇಹ ಜೇದಶಕದ್ಬೋದ್ಧಂ ಪ್ರಾಕ್ ಶರೀರಸ್ಯ ವಿಸ್ತಸಃ |
ತತಃ ಸ್ವರ್ಗೇಷು ಲೋಕೇಷು ಶರೀರತ್ವಾಯ ಕಲ್ಪತೇ ||5||

ಯಥಾಸ್ವದರ್ಶೇ ತಥಾಸ್ವತ್ಮನಿ ಯಥಾ ಸ್ವಪ್ನೇ ತಥಾ ಪಿತೃಲೋಕೇ |
ಯಥಾಸ್ವಪ್ನ ಪರಿವ ದೃಶ್ಯತೇ ತಥಾ ಗರ್ಭವಲೋಕೇ |
ಭಾಯಾತಪಯೋರಿವ ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕೇ ||6||

ಭಾ - ಪ್ರವಾಹತಸ್ತನ್ವಾದಿಶ್ಚ ಮುಖ್ಯತಸ್ತಮೃತೋ ಹರಿಃ |
ಮುಖ್ಯಾಮೃತಃ ಸ ಏವೈಕೋ ಜಗನ್ನಿತ್ಯಂ ಪ್ರವಾಹತಃ ||
ಪ್ರಾಣಾಖ್ಯೇ ತು ಹೌ ಸರ್ವಮೇಜತ್ಯನ್ಮಾಚ್ಚ ನಿಸ್ಸೃತಮ್ |
ವಜ್ರವದ್ಭಯದಂ ಚೈವ ಸ್ವಧರ್ಮಸ್ಯಾತಿಲಜ್ಞನೇ ||
ಜೀವೇ ಸ್ಥಿತಸ್ತು ಭಗವಾನ್ ದೃಶ್ಯತೇ ಜ್ಞಾನದೃಷ್ಟಿಭಿಃ |
ಆದರ್ಶೇ ಮುಖವತ್ ಸಮ್ಯಜ್ ನ ತಥಾ ಪಿತೃಲೋಕಗಃ ||
ತತಃ ಕಿಂಚ್ಚೈತ್ ಸ್ವಪ್ನತಯಾ ಗಾನ್ಧರ್ವೇ ದೃಶ್ಯತೇ ಹರಿಃ |
ನಾತ್ಯಾತಪೇ ನ ಚ್ಛಾಯಾಯಾಂ ಯಥೈವಾಹನಿ ದೃಶ್ಯತೇ |
ಸ್ವಪ್ನಂ ತಥಾ ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕೇ ದೃಶ್ಯತೇ ಪುರುಷೋತ್ತಮಃ || ಇತಿ ಚ ||

ಮೋಕ್ಷನಾಧನದೇವತಾತಾರತಮ್ಯನಿರೂಪಣಮ್

ಇನ್ದ್ರಿಯಾಣಾಂ ಪೃಥಗ್ಭಾವಮುದಯಾಸ್ತಮಯೌ ಚ ಯತ್ |
ಪೃಥಗುತ್ತದ್ಯಮಾನಾನಾಂ ಮತ್ಪಾ ಧೀರೋ ನ ಶೋಚತಿ ||7||

ಇನ್ದ್ರಿಯೇಭ್ಯಃ ಪರಂ ಮನೋ ಮನಸಃ ಸತ್ತ ಮುತ್ತಮಮ್ |
ಸತ್ತಾ ದಧಿ ಮಹಾನಾತ್ಮಾ ಮಹತೋಽವ್ಯಕ್ತಮುತ್ತಮಮ್ ||8||

ಅವ್ಯಕ್ತಾತ್ನು ಪರಃ ಪುರುಷೋ ವ್ಯಾಪಕೋಽಲಿಙ್ಗ ಏವ ಚ |
ತಂ ಜ್ಞಾತ್ವಾ ಮುಚ್ಯತೇ ಜನ್ತುರಮೃತತ್ವಂ ಚ ಗಚ್ಛತಿ ||9||

ಭಾ - ಪುನಃ 'ಇನ್ದ್ರಿಯೇಭ್ಯಃ ಪರಂ ಮನಃ' ಇತ್ಯಾದಿ ದೇವತಾನಾಂ
ತಾರತಮ್ಯಜ್ಞಾನಪೂರ್ವಕಂ ಭಗವತಃ ಸರ್ವೋತ್ತಮತ್ವಜ್ಞಾನ ಏವ ಸರ್ವವಾಕ್ಯಾನಾಂ
ಮಹಾತಾತ್ಪರ್ಯಮಿತಿ ಜ್ಞಾಪಯಿತುಮ್ |

‘ತಾರತಮ್ಯಪರಿಜ್ಞಾನಪೂರ್ವಕಂ ಸರ್ವತೋ ಹರೇಃ |

ಆಧಿಕ್ಯೇ ಸರ್ವವಾಕ್ಯಾನಾಂ ತಾತ್ಪರ್ಯಂ ಮಹದಿಷ್ಯತೇ ||’ ಇತಿ ಚ |

ಶ್ರವಣಾದಿಸಹಕೃತಮನಸಾ ಭಗವಜ್ಞಾನೋತ್ಪತ್ತಿಪ್ರತಿಪಾದನಮ್

ನ ಸನ್ಮುಖೇ ತಿಷ್ಠತಿ ರೂಪಮಸ್ಯ ನ ಚಕ್ಷುಷಾ ಪಶ್ಯತಿ ಕಶ್ಚಿದೇನಮ್ |

ಹೃದಾ ಮನೀಷಾ ಮನಸಾಽಭಿಕ್ಷಪ್ತೋ ಯ ಏನಂ ವಿದುರಮೃತಾಸ್ತೇ ಭವಂತಿ ||10 ||

ಭಾ - ಪ್ರಾದುರ್ಭಾವಾನ್ಯತೇ ವಿಷ್ಣುಮಿನ್ದ್ರಿಯೈರ್ನೈವ ಪಶ್ಯತಿ |

ಪ್ರಾದುರ್ಭಾವಾನಪಿ ಯದಾ ಜ್ಞಾನದೃಷ್ಟೈವ ಪಶ್ಯತಿ |

ತದೈವ ಮುಚ್ಯತೇ ಯೋಗೀ ನ ದುಷ್ಟೈರಿನ್ದ್ರಿಯೈಃ ಕ್ವಚಿತ್ ||’ ಇತಿ ಚ |

ಯದಾ ಪಞ್ಚಾವತಿಷ್ಠಂತೇ ಜ್ಞಾನಾನಿ ಮನಸಾ ಸಹ |

ಬುದ್ಧಿಶ್ಚ ನ ವಿಚೇಷ್ಟತಿ ತ (ತಾ) ಮಾಹುಃ ಪರಮಾಂ ಗತಿಮ್ ||11 ||

ಯೋಗನಿರೂಪಣಮ್

ತಾಂ ಯೋಗಮಿತಿ ಮನ್ಯಂತೇ ಸ್ಥಿರಾಮಿನ್ದ್ರಿಯಧಾರಣಾಮ್ |

ಅಪ್ರಮತ್ತಸ್ತದಾ ಭವತಿ ಯೋಗೋ ಹಿ ಪ್ರಭವಾಪ್ಯಯೌ ||12 ||

ಭಾ - ಪ್ರಭವಾಪ್ಯಯೌ ಪ್ರತಿ ಹಿ ಯೋಗಃ | ಭಗವತಃ ಸಕಾಶಾತ್ ಪ್ರಭವಾಪ್ಯಯೌ |

ಗೂರೂಪದೇಶೇನೈವ ಭಗವಜ್ಞಾನಮ್

ನೈವ ವಾಚಾ ನ ಮನಸಾ ಪ್ರಾಪ್ತಂ ಶಕ್ಯೋ ನ ಚಕ್ಷುಷಾ |

ಅಸ್ತೀತಿ ಬ್ರುವತೋಽನ್ಯತ್ರ ಕಥಂ ತದುಪಲಭ್ಯತೇ ||13 ||

ಭಗವದನುಗ್ರಹೇಣವೈ ತಜ್ಞಾನಮ್

ಅಸ್ತೀತ್ಯೇವೋಪಲಭ್ಯಸ್ತತ್ತ ಭಾವೇನ ಚೋಭಯೋಃ |

ಅಸ್ತೀತ್ಯೇವೋಪಲಭ್ಯಸ್ಯ ತತ್ತ ಭಾವಃ ಪ್ರಸೀದತಿ ||14 ||

ಭಾ - ‘ಅಧಿಕಃ ಸತೋಽಯಂ ಭಗವಾನ್ ಸರ್ವಸ್ಮಾದಪಿ ಕೇಶವಃ |

ಅಸ್ತೀತಿ ನಾಮಕಸ್ತಸ್ಮಾಜ್ಞಾನ ತವ್ಯಃ ಸ ತಥೈವ ಚ ||

ಅನಾಧಿಕ್ಯಂ ಜಾನತಾಂ ತು ಕಥಂ ಸ ಉಪಲಭ್ಯತೇ |

ಪ್ರಕೃತೇಃ ಪುರುಷಾಣಾಂ ಚ ತತ್ತಂ ಭಾವಯತಿ ಸ್ಫುಟಮ್ ||

ತತ್ತ ಭಾವಸ್ತತೋ ವಿಷ್ಣುಸ್ತತ್ರಸಾದಾತ್ ತು ತಸ್ಯ ಹಿ |

ಆಧಿಕ್ಯಂ ಜ್ಞಾಯತೇ ಸತ್ ತತ್ರಸಾದಶ್ಚ ತಥಾವಿದಃ ||

ಅನಾದಿಕಾಲಾದಾಧಿಕ್ಯಂ ಸರ್ವಸ್ಮಾಜ್ಜಾನತೋ ಹರೇಃ |

ಪುನಃ ಪುನರ್ವ್ಯಧಿಮೇತಿ ತಜ್ಞಾ ನಂ ಹಿ ಭವೇ ಭವೇ ||

ಯೇಷಾಮಾಧಿಕ್ಯ ವಿಜ್ಞಾನಂ ನೈವ ಪೂರ್ವಂ ಹರೇರ್ಭವೇತ್ |

ತೇಷಾಂ ಪಶ್ಚಾಚ್ಚ ನೈವ ಸ್ಯಾದಭಿಭೂತಂ ತು ತತ್ ಪುನಃ ||

ವ್ಯಙ್ಗಕಾದ್ ವ್ಯಕ್ತಿಮಭ್ಯೇತಿ ತಸ್ಮಾತ್ ತಜ್ಞಾ ನಮುತ್ತಮಮ್ ' | ಇತಿ ಚ |

ಅವಿದ್ಯಾಹಙ್ಕಾರ-ಕರ್ಮನಾಶಾತ್ ಕಾಮನಾನಾಶಃ

ಯದಾ ಸರ್ವೇ ಪ್ರಮುಚ್ಯಂತೇ ಕಾಮಾ ಯೇಽಸ್ಯ ಹೃದಿ ಸ್ಥಿತಾಃ |

ಅಥ ಮರ್ತ್ಯೋಽಮೃತೋ ಭವತ್ಯತ್ರ ಬ್ರಹ್ಮ ಸಮುಶ್ನುತೇ || 15 ||

ಯದಾ ಸರ್ವೇ ಪ್ರಭಿದ್ಯಂತೇ ಹೃದಯಸ್ಯೇಹ ಗ್ರಂಥಯಃ |

ಅಥ ಮರ್ತ್ಯೋಽಮೃತೋ ಭವತ್ಯೇತಾವದನುಶಾಸನಮ್ || 16 ||

ಭಾ- 'ಅಂತಃಕರಣಕಾಮಾನಾಂ ತ್ಯಾಗೋ ವ್ಯಕ್ತಿಶ್ಚಿದಾತ್ಮನಾಮ್ |

ಕಾಮಾನಾಂ ತು ತದಾ ಮುಕ್ತೋ ಮೃತಿಂ ನೈವಾಭಿಯಾಸ್ಯತಿ ||

ಮಿಥ್ಯಾಜ್ಞಾನಗ್ರನ್ಥಿಭಿಸ್ತು ನಿತರಾಂ ಮುಚ್ಯತೇ ಯದಾ |

ತದಾಽಮೃತತ್ವಮೇವೈತಿ ತದರ್ಥಂ ಚಾನುಶಾಸನಮ್ ||

ಶರೀರಭೂತೋ ವಿಷ್ಣೋಸ್ತು ಜೀವಸ್ತದ್ವಶಗೋ ಯತಃ |

ಅಧಿಷ್ಠಿತಶ್ಚ ತೇನೈವ ವಿಜಾನೀಯಾತ್ ಪೃಥಕ್ ತತಃ ||

ಸ್ವಾಖ್ಯಾಚ್ಛರೀರಾಜೀವಾತ್ ತು ಪ್ರವೃಹೇದ್ ವಿಷ್ಣುಮವ್ಯಯಮ್ ' ಇತಿ ಚ |

'ಯಸ್ಯಾತ್ಮಾ ಶರೀರಮ್ | ಯ ಆತ್ಮಾನಮನ್ತರೋ ಯಮಯತಿ' ಇತಿ ಚ | 'ಜನಾನಾಂ

ಹೃದಯೇ' ಇತ್ಯುಕ್ತತ್ವಾಚ್ಚ ಜೀವಾತ್ ಪೃಥಗ್ ಹರಿರಿತಿ ಸಿದ್ಧಮ್ ||

ಶತಂ ಚೈಕಾ ಚ ಹೃದಯಸ್ಯ ನಾಡ್ಯಸ್ತಾಸಾಂ ಮೂರ್ಧಾನಮಭಿನಿಃಸೃತ್ಯೈಕಾ |

ತಯೋರ್ಧಮಾಯನ್ನಮೃತತ್ವಮೇತಿ ವಿಷ್ಣುಙ್ಗಾ ಉತ್ಪಮಣೇ ಭವನ್ತಿ || 17 ||

ಜೀವೇಶ್ವರಭೇದಜ್ಞಾನಸ್ಯ ಮೋಕ್ಷಸಾಧನತ್ವವಿಚಾರಃ

ಅಙ್ಗುಷ್ಠಮಾತ್ರಃ ಪುರುಷೋಽನ್ತರಾತ್ಮಾ ಸದಾ ಜನಾನಾಂ ಹೃದಯೇ ಸನ್ನಿವಿಷ್ಠಃ |

ತಂ ಸ್ವಾಚ್ಛರೀರಾತ್ ಪ್ರವೃಹೇನ್ಮುಷ್ಣಾದಿವೇಷೀಕಾಂ ಧೈರ್ಯೇಣ |

ತಂ ವಿದ್ಯಾಚ್ಛುಕ್ತಮಮೃತಂ ತಂ ವಿದ್ಯಾಚ್ಛುಕ್ತಮಮೃತಮಿತಿ || 18 ||

ಭಾ - 'ದೇಹಾಙ್ಗುಷ್ಠಮಿತೋ ದೇಹೇ ಜೀವಾಙ್ಗುಷ್ಠಮಿತೋ ಹೃದಿ |

ಜೀವಸ್ಯ ಸ ತು ವಿಜ್ಞೇಯೋ ಜೀವಾದ್ ಭೇದೇನ ಮುಕ್ತಯೇ ||' ಇತಿ ಚ ||

ಯಮೋಪದಿಷ್ಟವಿದ್ಯಯಾ ನಚಿಕೇತನಃ ಫಲಪ್ರಾಪ್ತಿಕಥನಮ್

ಮೃತ್ಯುಪ್ರೋಕ್ತಾಂ ನಾಚಿಕೇತೋಽಥ ಲಬ್ಧ್ವಾ ವಿದ್ಯಾಮೇತಾಂ ಯೋಗವಿಧಿಂ ಚ ಕೃತ್ಸಮ್ |
ಬ್ರಹ್ಮಪ್ರಾಪ್ತೇ ವಿರಜೋಽಭೂದ್ ವಿಮೃತ್ಯುರನ್ಯೋಽಪ್ಯೇವಂ ಯೋ ವಿದಧ್ಯಾತ್ಮಮೇವ || 19 ||

|| ಇತಿ ಚತುರ್ಥ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಮ್ || 2-2-4 ||

|| ಇತಿ ಕಾರಕೋಪನಿಷದಿ ದ್ವಿತೀಯೋಽಧ್ಯಾಯಃ || 2 ||

|| ಇತಿ ಕಾರಕೋಪನಿಷತ್ ||

ಭಾ - ಸಂಸಾರಿಶರೀರೇಣಾಭೇದೋ ವಾದಿನಾ ಕೇನಾಪಿ ನಾಜ್ಞೇಕೃತಃ | ನ ಚ ಲೋಕಸಿದ್ಧಃ |
ಜನಾನಾಮಿತಿ ಭೇದಾತ್ | ನ ಜೀವೋಽಙ್ಗುಷ್ಠಮಾತ್ರಃ | ಅತೋ ವಿಷ್ಣೋರ್ಜೀವಾದ್ಭೇದಃ
ಉಕ್ತಃ | ಅತಃ ಸರ್ವೋತ್ತಮೋ ವಿಷ್ಣುರಿತಿ ಸಿದ್ಧಮ್ ||

ನಮೋ ಭಗವತೇ ತಸ್ಮೈ ವಿಷ್ಣವೇ ಪ್ರಭವಿಷ್ಣವೇ |
ಯಸ್ಯಾಹಮಾಪ್ತ ಆಪ್ತೇಭ್ಯೋ ಯೋ ಮ ಆಪ್ತತಮಃ ಸದಾ ||

ಶಾನ್ತಿಮನ್ತ್ರಃ

ಓಂ ಸಹ ನಾವವತು | ಸಹ ನೌ ಭುನಕ್ತು | ಸಹ ವೀರ್ಯಂ ಕರವಾವಹೈಃ | ತೇಜಸ್ವಿ ನಾವಧೀತಮಸ್ತು | ಮಾ
ವಿದ್ವಿಷಾವಹೈಃ | ಓಂ ಶಾನ್ತಿಃ ಶಾನ್ತಿಃ ಶಾನ್ತಿಃ || 20 ||

|| ಇತಿ ಶ್ರೀಮದಾನಂದತೀರ್ಥಭಗವತ್ಪಾದಾಚಾರ್ಯವಿರಚಿತಂ

ಕಾರಕೋಪನಿಷದ್ಭಾಷ್ಯಮ್ ||

ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಾರ್ಪಣಮಸ್ತು